

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
V kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-150-06

Druk nr 1155
Warszawa, 17 listopada 2006 r.

Pan
Marek Jurek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powozecznych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw wraz z projektami aktów wykonawczych.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

(-) Jarosław Kaczyński

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Krajowe Centrum prowadzi aplikację sądowno-prokuratorską, o której mowa w art. 137 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.²⁾) oraz art. 90 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.³⁾), zwaną dalej „aplikacją”, której celem jest uzyskanie niezbędnej wiedzy i praktycznego przygotowania do zajmowania stanowiska sędziego i prokuratora.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zadania, o których mowa w ust. 1 i 1a, są realizowane w szczególności przez:

1) opracowywanie programów i organizowanie centralnych szkoleń i innych cyklicznych form doskonalenia zawodowego;

- 2) koordynowanie działalności szkoleniowej sądów i prokuratury;
- 3) przygotowywanie oraz organizowanie konferencji, sympozjów, seminariów z poszczególnych dziedzin prawa;
- 4) współpracę międzynarodową oraz współdziałanie z wydziałami prawa uczelni wyższych, instytucjami i placówkami naukowo-badawczymi w zakresie działalności szkoleniowej oraz innych form doskonalenia zawodowego;
- 5) opracowywanie programów zajęć seminaryjnych i praktyk, które odbywają aplikanci sądowo-prokuratorscy, zwani dalej „aplikantami”, oraz podejmowanie działań organizacyjnych związanych z ich realizacją, z uwzględnieniem specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej;
- 6) przygotowywanie i organizację egzaminów: sędziowskiego i prokuratorskiego;
- 7) prowadzenie działalności wydawniczej związanej z publikacją materiałów szkoleniowych;
- 8) wykonywanie innych zadań związanych z doskonaleniem kadr sądów powszechnych i prokuratury wskazanych przez Ministra Sprawiedliwości.”;

2) art. 3 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 3. 1. W skład Krajowego Centrum wchodzi filie, jako zamiejscowe jednostki organizacyjne Krajowego Centrum.
2. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, nadaje statut Krajowemu Centrum określający jego ustrój, organizację, siedzibę, siedziby filii oraz symbole Krajowego Centrum, mając na

uwadze stworzenie optymalnych warunków organizacyjnych do prawidłowej realizacji zadań Krajowego Centrum.”;

3) w art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zadań Rady należy:

- 1) ustalanie ogólnych kierunków działalności Krajowego Centrum;
- 2) opracowywanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej Krajowego Centrum;
- 3) ustalanie rocznych planów wydawniczych Krajowego Centrum;
- 4) ustalanie zasad rekrutacji na szkolenia;
- 5) opiniowanie regulaminu organizacyjnego Krajowego Centrum;
- 6) opiniowanie regulaminu działalności szkoleniowej Krajowego Centrum;
- 7) opiniowanie programów aplikacji;
- 8) zgłaszanie i opiniowanie kandydatów na wykładowców.”;

4) w art. 9 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Minister Sprawiedliwości zawiesza w czynnościach służbowych Dyrektora Krajowego Centrum, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne na zasadach określonych odpowiednio w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych lub ustawie o prokuraturze. Przepisy o obniżeniu wynagrodzenia sędziego lub prokuratora na czas trwania zawieszenia w czynnościach służbowych stosuje się odpowiednio.”;

5) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. 1. Dyrektor kieruje Krajowym Centrum przy pomocy zastępców, których powołuje i odwołuje, na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum, Minister Sprawiedliwości.

2. Filia Krajowego Centrum kieruje jeden z zastępców Dyrektora Krajowego Centrum. Przepis art. 9 ust. 3 stosuje się.

3. Do zadań Dyrektora Krajowego Centrum należy:

- 1) opracowywanie regulaminu organizacyjnego Krajowego Centrum;
- 2) ustalanie zakresu zadań zastępców Dyrektora Krajowego Centrum;
- 3) sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad komórkami organizacyjnymi Krajowego Centrum;
- 4) dokonywanie czynności w sprawach z zakresu prawa pracy;
- 5) zapewnianie realizacji procesów dydaktycznych oraz opracowywanie regulaminu działalności szkoleniowej Krajowego Centrum;
- 6) realizowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej Krajowego Centrum;
- 7) realizowanie zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem konkursu na aplikację, kolokwium w trakcie aplikacji oraz egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego;

- 8) wyznaczanie aplikantom pierwszego roku konsultantów naukowych i patronów praktyk oraz aplikantom drugiego i trzeciego roku patronów koordynatorów i patronów poszczególnych praktyk, w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej;
- 9) sporządzanie i przedstawianie Ministrowi Sprawiedliwości corocznych sprawozdań z działalności Krajowego Centrum;
- 10) realizowanie innych zadań wyznaczonych przez Ministra Sprawiedliwości, związanych z działalnością Krajowego Centrum.

4. Konsultantów naukowych powołuje Dyrektor Krajowego Centrum spośród wykładowców Krajowego Centrum.

5. Patronów, o których mowa w ust. 3 pkt 8, powołuje Dyrektor Krajowego Centrum spośród sędziów co najmniej sądu okręgowego oraz prokuratorów co najmniej prokuratury okręgowej. Patronom przysługuje wynagrodzenie za sprawowanie patronatu.

6. Dyrektor Krajowego Centrum może powoływać zespoły konsultacyjno-doradcze do realizacji zadań Krajowego Centrum.”;

6) po art. 10 dodaje się art. 10a-10r w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Minister Sprawiedliwości zarządza, w zależności od potrzeb kadrowych sądów powszechnych i prokuratury, nabór na aplikację, zwany dalej „naborem”, i wyznacza limit miejsc na aplikację.

2. Nabór odbywa się w drodze:

- 1) konkursu;
- 2) badania predyspozycji kandydata na aplikanta do zajmowania stanowiska sędziego i prokuratora, zwanego dalej „badaniem predyspozycji”.
3. W przypadku dużej liczby kandydatów na aplikantów Minister Sprawiedliwości, na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum, może zarządzić przeprowadzenie części preselekcyjnej konkursu, w postaci testu jednokrotnego wyboru, zwanego dalej „testem preselekcyjnym”, i powierzyć jej przeprowadzenie wskazanym sądom lub prokuraturom apelacyjnym.
4. Konkurs i badania predyspozycji przeprowadzają komisje konkursowe, powołane przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum.
5. Konkurs składa się z części pisemnej i ustnej.
6. Test preselekcyjny obejmuje ocenę wiedzy z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych. W sądach i prokuraturach, którym powierzono przeprowadzenie tej części konkursu, kandydaci na aplikantów rozwiązują ten sam test preselekcyjny.
7. Przebieg testu preselekcyjnego nadzorują komisje powoływane przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum. Przewodniczącymi komisji są członkowie komisji konkursowych wskazani przez Dyrektora Krajowego Centrum.
8. W przypadku zarządzenia przeprowadzenia testu preselekcyjnego, warunkiem dopuszcze-

nia do części pisemnej konkursu jest uzyskanie z testu minimum punktów, określonego przez Ministra Sprawiedliwości.

9. Część pisemna konkursu składa się z:
 - 1) testu wiedzy z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych;
 - 2) pracy pisemnej, będącej opracowaniem wybranego tematu dotyczącego szczegółowych zagadnień z poszczególnych dziedzin prawa.
10. Warunkiem dopuszczenia do części ustnej konkursu jest uzyskanie z pisemnej części konkursu minimum punktów, określonego przez Ministra Sprawiedliwości.
11. Część ustna konkursu obejmuje odpowiedzi na pytania, zawarte w wylosowanym zestawie, dotyczące wiedzy ogólnej oraz wiadomości z zakresu poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych.
12. Badanie predyspozycji przeprowadza się w formie testu psychologicznego.
13. Test preselekcyjny, tematy i test na część pisemną konkursu, pytania na część ustną konkursu oraz test psychologiczny opracowuje zespół konkursowy powołany przez Dyrektora Krajowego Centrum, zwany dalej „zespołem konkursowym”. Tematy i testy są zatwierdzane przez Ministra Sprawiedliwości.
14. Po przeprowadzeniu konkursu oraz badania predyspozycji komisja konkursowa sporządza listę kandydatów na aplikantów, zwaną dalej „listą kwalifikacyjną”.

15. Warunkiem umieszczenia na liście kwalifikacyjnej jest uzyskanie przez kandydata na aplikanta określonego przez Ministra Sprawiedliwości minimum punktów ze wszystkich części konkursu oraz potwierdzenie predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora. O miejscu na liście kwalifikacyjnej decyduje suma uzyskanych punktów.
16. Dyrektor Krajowego Centrum, po przeprowadzeniu konkursu, zwraca się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o każdej osobie umieszczonej przez komisje konkursowe na liście kwalifikacyjnej, zawierającej istotne dla oceny spełniania wymagania, o którym mowa w art. 10c pkt 2, dane o:
 - 1) zachowaniach świadczących o naruszeniu przez nią porządku prawnego;
 - 2) kontaktach ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów;
 - 3) okolicznościach wskazujących na uzależnienie od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych.
17. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób i tryb uzyskiwania, sporządzania i przekazywania przez organy Policji informacji o osobie umieszczonej przez komisje konkursowe na liście kwalifikacyjnej oraz wzór kwestionariusza tej informacji, mając na względzie charakter i zakres obowiązków apli-

kanta oraz prawa i wolności chronione konstytucyjnie.

Art. 10b. 1. Przed przystąpieniem do konkursu kandydat na aplikanta uiszcza opłatę za udział w konkursie. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

2. Minister Sprawiedliwości po zasięgnięciu opinii Dyrektora Krajowego Centrum określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za udział w konkursie – nie wyższą niż równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) – uwzględniając konieczność prawidłowego i efektywnego przeprowadzenia konkursu.

Art. 10c. Aplikantem sądowo-prokuratorskim może zostać osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada nieposzlakowaną opinię;
- 3) nie była karana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) nie jest prowadzone przeciwko niej postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 5) ukończyła studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała tytuł magistra prawa lub zagraniczne uznane w Rzeczypospolitej Polskiej;

6) została umieszczona na liście kwalifikacyjnej.

Art. 10d. 1. Dyrektor Krajowego Centrum, po uzyskaniu informacji, o których mowa w art. 10a ust. 16, wydaje decyzję w sprawie przyjęcia na aplikację.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.

3. Rozpoznanie odwołania następuje bez zbędnej zwłoki w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wniesienia odwołania.

4. Termin do wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

5. Przed podjęciem obowiązków aplikanta aplikant składa ślubowanie wobec Dyrektora Krajowego Centrum, według następującej roty:

„Ślubuję uroczyście, sumiennie wypełniać obowiązki aplikanta Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości, dbać o dobre imię Krajowego Centrum oraz dochować tajemnicy państwowej, służbowej i zawodowej”; składający może dodać na końcu zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

Art. 10e. 1. Aplikacja trwa trzy lata i rozpoczyna się z dniem 1 września danego roku, w którym Minister Sprawiedliwości zarządził nabór.

2. Pierwszy rok aplikacji rozpoczyna się z dniem 1 września i trwa do dnia 31 lipca roku następnego. W tym czasie aplikanci odbywają

wspólne zajęcia seminaryjne w Krajowym Centrum oraz praktyki zgodnie z programem aplikacji.

3. W ostatnim miesiącu aplikacji aplikanci pierwszego roku zdają kolokwium z całości materiału objętego programem aplikacji w okresie poprzedzającym to kolokwium, przed komisją powołaną przez Dyrektora Krajowego Centrum w uzgodnieniu z Ministrem Sprawiedliwości, zwaną dalej „komisją do przeprowadzenia kolokwium”.
4. Kolokwium składa się z części pisemnej i ustnej. Wyniki kolokwium ujmowane są w systemie punktowym.
5. Warunkiem zdania kolokwium jest uzyskanie minimum punktów określonego przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum.
6. W terminie 14 dni od dnia uzyskania wyników kolokwium Dyrektor Krajowego Centrum ogłasza listę klasyfikacyjną aplikantów.
7. O kolejności miejsca na liście klasyfikacyjnej decyduje suma punktów uzyskanych przez aplikanta z kolokwium. Przy równej liczbie punktów uzyskanych przez dwóch lub więcej aplikantów o kolejności miejsca na liście klasyfikacyjnej decyduje suma punktów uzyskanych przez aplikanta ze wszystkich praktyk i sprawdzianów w czasie aplikacji.
8. Aplikant, w kolejności miejsca na liście klasyfikacyjnej, wybiera specjalizację sądową lub prokuratorską w czasie dalszej aplikacji, w ra-

mach limitów dla poszczególnych specjalizacji określonych przez Ministra Sprawiedliwości.

9. Aplikant, który nie zdał kolokwium, może jeden raz przystąpić do ponownego jego zdawania przed komisją, o której mowa w ust. 3. Kolokwium odbywa się w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Krajowego Centrum, nie później jednak niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia kolokwium. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.
10. W terminie 7 dni od dnia uzyskania wyników kolokwium, o którym mowa w ust. 9, Dyrektor Krajowego Centrum ogłasza poprawkową listę klasyfikacyjną. Przepisy ust. 7 i 8 stosuje się odpowiednio, z tym że aplikant wybiera specjalizację w czasie dalszej aplikacji spośród miejsc, które pozostały w ramach limitów dla poszczególnych specjalizacji.
11. Aplikanci drugiego i trzeciego roku aplikacji odbywają w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej zajęcia seminaryjne w Krajowym Centrum i praktyki zgodnie z programem aplikacji odrębnym dla każdej z tych specjalizacji.
12. Zajęcia seminaryjne i praktyki dla aplikantów, o których mowa w ust. 11, rozpoczynają się z dniem 1 września i trwają do dnia 31 lipca roku następnego.

Art. 10f. 1. W ostatnim miesiącu aplikacji aplikanci składają egzamin sędziowski lub prokuratorski, stosownie do specjalizacji, o której mowa w art. 10e ust. 8. Egzaminy przeprowadzają komisje powołane przez Ministra Sprawiedliwości na

wniosek Dyrektora Krajowego Centrum, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”.

2. Egzamin sędziowski i prokuratorski składa się z części pisemnej i ustnej.
3. Zadania praktyczne na część pisemną oraz kazusy na część ustną egzaminu opracowuje zespół powołany przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum, zwany dalej „zespołem egzaminacyjnym”.
4. Dyrektor Krajowego Centrum może udzielić aplikantowi zezwolenia na zdawanie egzaminu w terminie późniejszym, jeżeli uzna, że choroba, wypadek losowy lub inna wskazana i udokumentowana przez aplikanta przyczyna uniemożliwia przystąpienie do egzaminu w terminie, o którym mowa w ust. 1.
5. Zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, Dyrektor Krajowego Centrum udziela na pisemny wniosek aplikanta, złożony nie później niż miesiąc od dnia ustania przyczyny uzasadniającej nie przystąpienie do egzaminu.
6. Aplikant, który nie przystąpił do egzaminu w wyznaczonym terminie i nie uzyskał zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, albo odstąpił bez usprawiedliwienia od egzaminu w czasie jego trwania, składa egzamin tylko raz, według zasad, jak w przypadku negatywnej oceny tego egzaminu.
7. Uprawnienie do zdawania egzaminu wygasa po upływie dwóch lat od ukończenia aplikacji.
8. Dyrektor Krajowego Centrum, w terminie 14 dni od dnia zakończenia egzaminu sędziowskiego

lub prokuratorskiego, sporządza i przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości końcową listę klasyfikacyjną egzaminowanych aplikantów, zwaną dalej „listą egzaminowanych aplikantów”. Warunkiem umieszczenia na tej liście jest pozytywny wynik egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego.

9. Kolejność miejsca na liście egzaminowanych aplikantów wyznacza suma punktów uzyskanych przez aplikanta z kolokwium i egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego. Przy równej liczbie punktów uzyskanych przez dwóch lub więcej aplikantów o kolejności miejsca na tej liście decyduje suma punktów uzyskanych ze wszystkich praktyk i sprawdzianów w czasie aplikacji.
10. Minister Sprawiedliwości, w kolejności miejsca na liście egzaminowanych aplikantów, przedstawia egzaminowanemu aplikantowi propozycje pracy na stanowisku: asesora sądowego, referendarza sądowego, asystenta sędziego, zawodowego kuratora sądowego albo asesora powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury lub asystenta prokuratora.
11. Aplikant, który nie zdał egzaminu, o którym mowa w ust. 1, może jeden raz przystąpić do ponownego jego składania, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia zakończenia egzaminu poprzedniego. Egzamin poprawkowy przeprowadzają komisje egzaminacyjne w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości w uzgodnieniu z Dyrektorem Krajowego Cen-

trum. Przepisy ust. 2 i 3 oraz ust. 8-10 stosuje się odpowiednio.

Art. 10g. Za udział w pracach zespołu konkursowego i zespołu egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej, komisji do przeprowadzenia kolokwium i komisji egzaminacyjnej członkom tych zespołów i komisji przysługuje wynagrodzenie.

Art. 10h. Aplikant jest uprawniony do bezpłatnego korzystania z bazy dydaktycznej i informatycznej oraz wyposażenia i sprzętu Krajowego Centrum dla pogłębiania wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności, na warunkach określonych przez Dyrektora Krajowego Centrum.

Art. 10i. 1. Aplikant może brać udział w wykonywaniu zadań naukowo-szkoleniowych nieobjętych programem aplikacji, zleczanych przez Dyrektora Krajowego Centrum w kraju lub za granicą.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, aplikantowi przysługuje dieta oraz zwrot kosztów podróży i noclegów, na zasadach określonych odpowiednio w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju albo w przepisach w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.

Art. 10j. Do obowiązków aplikanta należy:

- 1) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych prowadzonych w Krajowym Centrum oraz w praktykach odbywających się w sądach, jednostkach organizacyjnych prokuratury i innych instytucjach związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości;
- 2) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora;
- 3) przystępowanie, w wyznaczonym terminie, do sprawdzianów wiedzy oraz kolokwium, przeprowadzanych w czasie aplikacji, a także do egzaminu sędziowskiego lub prokuratorowskiego;
- 4) przestrzeganie regulaminu organizacyjnego Krajowego Centrum oraz zarządzeń i poleceń porządkowych Dyrektora Krajowego Centrum.

Art. 10k. 1. Dyrektor Krajowego Centrum zawiesza aplikanta w jego prawach i obowiązkach, jeżeli:

- 1) został zatrzymany z powodu schwytania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa;
- 2) prowadzone jest przeciwko niemu postępowanie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
- 3) w sprawie aplikanta jest prowadzone postępowanie o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie.

2. Dyrektor Krajowego Centrum może zawiesić aplikanta w jego prawach i obowiązkach, jeżeli:
 - 1) prowadzone jest przeciwko niemu postępowanie o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;
 - 2) wniósł o to sam aplikant z powodu długotrwałej choroby lub z innych ważnych przyczyn.
3. Na czas trwania zawieszenia Dyrektor Krajowego Centrum może zarządzić wstrzymanie wypłacania przyznanego aplikantowi stypendium lub obniżenie do 50% jego wysokości.
4. Zawieszenie ustaje, jeżeli postępowanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 oraz w ust. 2 pkt 1, zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 4, aplikantowi wypłaca się zatrzymane stypendium.
6. Zawieszenie, o którym mowa w ust.1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2, trwa do czasu ustania przyczyny zawieszenia, nie dłużej jednak niż do upływu czasu aplikacji zawieszono.
7. Od decyzji Dyrektora Krajowego Centrum o zawieszeniu aplikantowi przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.
8. Uchylenie zawieszenia w przypadku ustania jego przyczyny, o której mowa w ust. 2 pkt 2, następuje na wniosek aplikanta.

9. Warunkiem uchylenia zawieszenia jest spełnienie przez aplikanta wymagań określonych w art. 10c pkt 1-4. Przepis art. 10a ust. 16 stosuje się odpowiednio.
10. Jeżeli od momentu zawieszenia nie upłynęło więcej niż dwa lata, aplikant po uchyleniu zawieszenia kontynuuje aplikację od etapu, na którym została ona przerwana, jeżeli pozwala na to ustalony program aplikacji. W innym przypadku aplikant kontynuuje aplikację od etapu i na warunkach wyznaczonych przez Dyrektora Krajowego Centrum.

Art. 10l. 1. Dyrektor Krajowego Centrum skreśla aplikanta z listy aplikantów, jeżeli:

- 1) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
 - 2) przestał spełniać wymagania określone w art. 10c pkt 1 i 2;
 - 3) uzyskał negatywną ocenę z kolokwium wyznaczonego w czasie aplikacji;
 - 4) odmówił kontynuowania aplikacji w ramach specjalizacji, o której mowa w art. 10e ust. 8;
 - 5) złożył pisemne oświadczenie o rezygnacji z odbywania aplikacji;
 - 6) rażąco naruszył obowiązki aplikanta;
 - 7) w sposób rażący uchybił godności aplikanta lub jego zachowanie godzi w dobre imię Krajowego Centrum.
2. Dyrektor Krajowego Centrum może skreślić aplikanta z listy aplikantów, jeżeli:

- 1) został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
 - 2) opuścił z przyczyn nieusprawiedliwionych ponad 20% zajęć seminaryjnych lub praktyk w danym roku szkoleniowym, ujętych w programie aplikacji;
 - 3) nie przystąpił w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwienia, do co najmniej dwóch sprawdzianów wiedzy przewidzianych programem aplikacji;
 - 4) został dwukrotnie ukarany karą nagany.
3. Przed skreśleniem aplikanta z listy aplikantów, z przyczyn określonych w ust. 1 i 2, Dyrektor Krajowego Centrum umożliwia aplikantowi złożenie wyjaśnień oraz zapoznaje się z opinią wskazanych przez niego pracowników i aplikantów Krajowego Centrum.
 4. Od decyzji Dyrektora Krajowego Centrum o skreśleniu z listy aplikantów aplikantowi przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

- Art. 10m. 1. Dyrektor Krajowego Centrum przyznaje aplikantowi, na jego wniosek, stypendium na czas aplikacji.
2. Okres aplikacji zalicza się aplikantowi do wszelkich uprawnień pracowniczych związanych ze stażem pracy, po zdaniu egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego.
 3. Stypendium nie wypłaca się:
 - 1) za dni nieusprawiedliwionej nieobecności aplikanta na zajęciach seminaryjnych lub

praktykach, przy czym za dzień nieobecności uważa się także nieobecność na 6 godzinach zajęć w poszczególnych dniach, w okresie miesiąca kalendarzowego;

- 2) za dni usprawiedliwionej nieobecności aplikanta z innych przyczyn niż zdrowotne, jeżeli okres tej nieobecności trwa nieprzerwanie dłużej niż 7 dni zajęć seminaryjnych lub praktyk albo przekracza 7 dni zajęć seminaryjnych lub praktyk w miesiącu.
4. Aplikant, który pobierał stypendium, jest obowiązany do jego zwrotu, jeżeli:
- 1) został skreślony z listy aplikantów;
 - 2) uzyskał negatywny wynik z egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego albo nie przystąpił do tego egzaminu;
 - 3) odmówił podjęcia pracy w sądzie lub prokuraturze na stanowisku: asesora sądowego, referendarza sądowego, asystenta sędziego, zawodowego kuratora sądowego albo asesora powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury lub asystenta prokuratora, zaproponowanym przez Ministra Sprawiedliwości, w oparciu o kolejność miejsca na liście egzaminowanych aplikantów;
 - 4) po podjęciu pracy na stanowisku, o którym mowa w pkt 3, w okresie nie dłuższym niż trzy lata od daty ukończenia aplikacji:
 - a) rozwiązał stosunek pracy,
 - b) rozwiązano z nim stosunek pracy, bez wypowiedzenia z jego winy.

5. Stypendium podlega zwrotowi w wysokości proporcjonalnej do czasu jego pobierania lub czasu pracy na stanowisku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, w okresie krótszym niż 3 lata od dnia jej podjęcia.
6. Aplikant nie zwraca wypłaconego mu stypendium, w przypadku:
 - 1) skreślenia z listy aplikantów z przyczyn zdrowotnych lub konieczności sprawowania opieki nad dzieckiem do lat dwóch lub dzieckiem szczególnej troski przez aplikanta samotnie wychowującego dziecko;
 - 2) niepodjęcia pracy lub rezygnacji z pracy na stanowisku, o którym mowa w ust. 3, z przyczyn zdrowotnych;
 - 3) niepodjęcia pracy lub rezygnacji z pracy na stanowisku, o którym mowa w ust. 4 pkt 3, za zgodą Ministra Sprawiedliwości.
7. Decyzję w sprawie obowiązku zwrotu stypendium wydaje Dyrektor Krajowego Centrum.
8. W razie zmiany miejsca pracy w okresie, o którym mowa w ust. 5, prezes sądu apelacyjnego lub prokurator apelacyjny właściwy ze względu na sąd lub prokuraturę, w której osoba, która pobierała stypendium jest zatrudniona przedstawia informację o tym Dyrektorowi Krajowego Centrum.
9. Dyrektor Krajowego Centrum może, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, umorzyć aplikantowi lub osobie, która pobierała stypendium, w całości lub w części, należność z tytułu zwrotu stypendium, po zasięgnięciu

opinii odpowiednio prezesa właściwego sądu apelacyjnego lub prokuratora apelacyjnego, o którym mowa w ust. 8.

10. Od decyzji Dyrektora Krajowego Centrum w sprawie zwrotu stypendium lub umorzenia należności z tytułu zwrotu stypendium, osobie, która pobierała stypendium przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Art. 10n. 1. Aplikant nie może podejmować zatrudnienia lub zajęcia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym w łącznym wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach oraz zajęcia o charakterze naukowym, dydaktycznym lub publicystycznym, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia lub zajęcia nie przeszkadza w wykonywaniu obowiązków aplikanta.

2. O zamiarze podjęcia dodatkowego zatrudnienia, o którym mowa w ust. 1, aplikant jest obowiązany zawiadomić Dyrektora Krajowego Centrum.

3. Dyrektor Krajowego Centrum może wyrazić sprzeciw wobec zamiaru podjęcia przez aplikanta dodatkowego zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, dydaktyczno-naukowym lub naukowym, jeżeli uzna, że będzie to przeszkadzało w wykonywaniu obowiązków aplikanta.

Art. 10o. 1. Dyrektor Krajowego Centrum może przyznać aplikantowi nagrodę za szczególne osiągnię-

cia oraz za zadania wykonane, poza jego obowiązkami, na rzecz Krajowego Centrum.

2. Nagrodami są:
 - 1) nagroda pieniężna w wysokości do 30% kwoty przyznanego stypendium;
 - 2) pochwała pisemna udzielona przez Dyrektora Krajowego Centrum.
3. Informacja o nagrodzie zamieszczana jest w aktach osobowych aplikanta.

Art. 10p. 1. Dyrektor Krajowego Centrum może ukarać aplikanta karą porządkową za przewinienie polegające na naruszeniu obowiązków lub uchybieniu godności aplikanta.

2. Karami porządkowymi są:
 - 1) upomnienie;
 - 2) nagana.
3. Nie można ukarać aplikanta po upływie 30 dni od powzięcia wiadomości o przewinieniu lub trzech miesięcy od dnia jego popełnienia.
4. Przed ukaraniem karą porządkową aplikantowi umożliwia się złożenie wyjaśnień.
5. Od decyzji o ukaraniu aplikantowi przysługuje, w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.
6. Odpis prawomocnej decyzji o ukaraniu karą porządkową dołącza się do akt osobowych aplikanta.
7. Po upływie roku od uprawomocnienia się decyzji o ukaraniu karą porządkową Dyrektor Krajowego Centrum zarządza usunięcie odpi-

su decyzji z akt osobowych aplikanta, jeżeli w tym czasie nie ukarano aplikanta inną karą.

Art. 10r. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania konkursu dla kandydatów na aplikację, skład, sposób powoływania członków zespołu konkursowego i komisji konkursowej oraz tryb ich postępowania – mając na uwadze zakres wiedzy podlegającej sprawdzeniu w trakcie konkursu, w tym części preselekcyjnej, pisemną i ustną formę poszczególnych części konkursu, systemem punktowy ocen konkursowych, a także ocenę predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora;
- 2) organizację i przebieg aplikacji, w tym:
 - a) system punktowy oceny postępów aplikanta w czasie aplikacji, a także wyników kolokwium oraz egzaminu sędziowskiego i prokuratorowskiego,
 - b) szczegółowy tryb i warunki odbywania aplikacji, w tym w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorowskiej,
 - c) szczegółowy tryb i warunki sprawowania patronatu nad aplikantami – uwzględniając zakres wiedzy teoretycznej i praktyki niezbędnej do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora, a także specyfikę tych urzędów;
- 3) zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i proku-

ratorskiego, skład zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, sposób powoływania ich członków oraz tryb ich postępowania – uwzględniając zakres odbytej aplikacji w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej, pisemną i ustną formę egzaminu, kwalifikacje członków komisji egzaminacyjnej, a także mając na uwadze konieczność zagwarantowania właściwego poziomu organizacyjnego i merytorycznego tych egzaminów oraz zabezpieczenia jednakowych warunków ich składania przez wszystkich aplikantów;

- 4) wysokość oraz warunki i tryb wypłacania, a także zwrotu stypendium, mając na uwadze zapewnienie prawidłowego funkcjonowania Krajowego Centrum; wysokość stypendium nie może przekraczać 50% wynagrodzenia zasadniczego w stawce podstawowej sędziego sądu rejonowego;
- 5) wysokość wynagrodzenia członków zespołu konkursowego i zespołu egzaminacyjnego, w wymiarze nie większym niż miesięczne wynagrodzenie zasadnicze sędziego sądu okręgowego w pierwszej stawce awansowej – uwzględniając zakres i nakład ich pracy przy przygotowywaniu odpowiednio egzaminu konkursowego oraz sędziowskiego i prokuratorskiego;
- 6) wysokość wynagrodzenia członków komisji konkursowej, komisji do przeprowadzenia kolokwium oraz komisji egzaminacyjnej w wymiarze nie większym niż miesięczne wynagrodzenie zasadnicze sędziego sądu

okręgowego w pierwszej stawce awansowej – uwzględniając zakres i nakład ich pracy w czasie konkursu, kolokwium i egzaminów oraz odrębności w ich przeprowadzaniu;

- 7) wysokość wynagrodzenia patronów, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 8, w wymiarze nie większym niż 15% kwoty bazowej stanowiącej podstawę wynagrodzenia zasadniczego sędziów i prokuratorów, ustalonej w ustawie budżetowej na dany rok, uwzględniając zakres i nakład ich pracy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 24 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) stanu i rozwoju kadry prokuratorskiej oraz kierunków szkolenia prokuratorów i asesorów.”;

- 2) w art. 52 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w prokuraturze lub sądzie na stanowiskach: prokuratorów i sędziów, asesorów, w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa na stanowisku radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy pracy, jeżeli z tytułu tego zatrudnienia przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.”;

3) w art. 76 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Protokolantem może być prokurator lub asesor wyznaczony przez przewodniczącego sądu dyscyplinarnego.”;

4) art. 90 otrzymuje brzmienie:

„Art. 90. 1. Aplikację sądowo-prokuratorską przygotowującą kandydatów do zajmowania stanowiska prokuratora, zwanych dalej „aplikantami”, prowadzi się na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 1 lipca z 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...).

2. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór merytoryczny nad aplikacją, o której mowa w ust. 1.

3. Aplikacja prokuratorska w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury polega na przygotowaniu aplikanta wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, zwanego dalej „wojskowym aplikantem prokuratorskim”, do należytego wykonywania obowiązków prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury.”;

5) art. 91 otrzymuje brzmienie:

„Art. 91. 1. Wojskowym aplikantem prokuratorskim może być tylko oficer pełniący zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej, który:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 2) posiada nieposzlakowaną opinię,
 - 3) nie był karany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
 - 4) ukończył studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 5) został umieszczony przez komisję konkursową na liście kwalifikacyjnej, o której mowa w ust. 9,
 - 6) nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.
2. Naczelny Prokurator Wojskowy zarządza, w zależności od potrzeb kadrowych wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury, nabór na aplikację i wyznacza limit miejsc na aplikację.
3. Nabór odbywa się w drodze:
- 1) konkursu składającego się z części pisemnej i ustnej,
 - 2) badania predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, które przeprowadza się w formie testu psychologicznego.
4. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

5. Część pisemna konkursu składa się z:
 - 1) testu wiedzy z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych,
 - 2) pracy pisemnej, będącej opracowaniem wybranego tematu dotyczącego szczególnych zagadnień z poszczególnych dziedzin prawa.
6. Warunkiem dopuszczenia kandydata do części ustnej konkursu jest uzyskanie z części pisemnej konkursu minimum punktów określonego przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego.
7. Część ustna konkursu obejmuje odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym przez kandydata zestawie, dotyczącym wiedzy ogólnej oraz wiadomości z zakresu poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych.
8. Tematy i test na część pisemną konkursu, pytania na część ustną konkursu oraz test psychologiczny opracowuje zespół konkursowy powołany przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego.
9. Po przeprowadzeniu konkursu oraz badania predyspozycji komisja konkursowa sporządza listę kandydatów na wojskowych aplikantów prokuratorskich, zwaną dalej „listą kwalifikacyjną”.
10. Warunkiem umieszczenia na liście kwalifikacyjnej jest uzyskanie przez kandydata określonego przez Naczelnego Prokuratora Wojskowego minimum punktów ze wszystkich części konkursu oraz potwierdzenie predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska prokuratora

wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury.
O miejscu na liście kwalifikacyjnej decyduje suma uzyskanych punktów.

11. Naczelny Prokurator Wojskowy, po przeprowadzeniu konkursu, zwraca się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o każdej osobie umieszczonej przez komisję konkursową na liście kwalifikacyjnej, na zasadach i w trybie dotyczącym kandydatów na aplikantów sądowo-prokuratorskich.”;

6) po art. 91 dodaje się art. 91a-91d w brzmieniu:

„Art. 91a. 1. Przed przystąpieniem do konkursu kandydat na wojskowego aplikanta prokuratorskiego uiszcza opłatę za udział w konkursie. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za udział w konkursie, biorąc pod uwagę, że jest ona równa opłacie za udział w konkursie w toku naboru na aplikację sądowo-prokuratorską.

Art. 91b. 1. Naczelny Prokurator Wojskowy, po uzyskaniu informacji, o której mowa w art. 91 ust. 11, wydaje decyzję w sprawie przyjęcia na aplikację.

2. Od decyzji, o której mowa w ust. 1, przysługuje odwołanie do Ministra Sprawiedliwości w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji.
3. Rozpoznanie odwołania następuje bez zbędnej zwłoki w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wniesienia odwołania.

4. Termin do wniesienia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Art. 91c. 1. Kandydat na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego jest powoływany do zawodowej służby wojskowej, pełnionej jako służba kontraktowa na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby, po uprzednim zakwalifikowaniu się w drodze konkursu na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego, odbyciu przeszkolenia wojskowego, zdaniu egzaminu na oficera, mianowaniu na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i podpisaniu kontraktu na pełnienie służby terminowej.

2. Do odbycia przeszkolenia, o którym mowa w ust. 1, powołuje, na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowego, właściwy organ uprawniony do powoływania do służby kandydackiej na podstawie odrębnych przepisów, określając miejsce szkolenia.
3. Rozkaz personalny o powołaniu do zawodowej służby wojskowej kandydata na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego wydaje na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowego, z dniem powołania na stanowisko, Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.
4. Kontrakt na pełnienie służby terminowej na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego zawiera Naczelny Prokurator Wojskowy.
5. Przepisów ust. 1-3, w zakresie powoływania do zawodowej służby wojskowej i mianowania

na stopień oficerski, nie stosuje się do kandydatów na stanowisko wojskowych aplikantów prokuratorskich, którzy pełnią już zawodową służbę wojskową.

6. W odniesieniu do zasad powoływania kandydatów na stanowiska wojskowych aplikantów prokuratorskich do zawodowej służby wojskowej i zawierania z nimi kontraktów na jej pełnienie, w sprawach nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Art. 91d. Na czas trwania aplikacji Naczelny Prokurator Wojskowy wyznacza wojskowemu aplikantowi prokuratorskiemu patrona spośród prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury. Patronom przysługuje wynagrodzenie za sprawowanie patronatu.”;

- 7) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Art. 92. Przed objęciem obowiązków wojskowy aplikant prokuratorski składa ślubowanie wobec Naczelnego Prokuratora Wojskowego według następującej roty: „Ślubuję uroczyście sumiennie wypełniać obowiązki wojskowego aplikanta prokuratorskiego, w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy państwowej i służbowej”; składający ślubowanie może dodać zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.”;

- 8) po art. 92 dodaje się art. 92a-92d w brzmieniu:

„Art. 92a. Wojskowy aplikant prokuratorski odbywa aplikację w wojskowej jednostce organizacyjnej prokuratury oraz uczestniczy w zajęciach seminaryjnych i praktykach dla aplikantów sądowo-prokuratorskich odbywających aplikację na zasadach określonych w art. 10e ust. 1-5, 9, 11 i 12 ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

Art. 92b. Do obowiązków wojskowego aplikanta prokuratorskiego należy:

- 1) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych prowadzonych w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanego dalej „Krajowym Centrum”, oraz w praktykach odbywających się w jednostkach organizacyjnych prokuratury, sądach i innych instytucjach związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości,
- 2) samodzielne pogłębianie wiedzy prawniczej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury,
- 3) przystępowanie, w wyznaczonym terminie, do sprawdzianów wiedzy oraz kolokwium, przeprowadzanych w czasie aplikacji, a także do egzaminu prokuratorskiego,
- 4) przestrzeganie regulaminu organizacyjnego Krajowego Centrum oraz zarządzeń i poleceń porządkowych Dyrektora Krajowego Centrum.

Art. 92c. 1. Naczelny Prokurator Wojskowy zwalnia wojskowego aplikanta prokuratorskiego ze stanowiska, jeżeli:

- 1) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 2) przestał spełniać wymagania określone w art. 91 ust. 1 pkt 1 i 2,
- 3) uzyskał negatywną ocenę z kolokwium wyznaczonego w czasie aplikacji,
- 4) złożył pisemne oświadczenie o rezygnacji z odbywania aplikacji,
- 5) rażąco naruszył obowiązki wojskowego aplikanta prokuratorskiego,
- 6) w sposób rażący uchybił godności wojskowego aplikanta prokuratorskiego lub jego zachowanie godzi w dobre imię Krajowego Centrum lub wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury.

2. Naczelny Prokurator Wojskowy może zwolnić wojskowego aplikanta prokuratorskiego ze stanowiska, jeżeli:

- 1) został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 2) opuścił z przyczyn nieusprawiedliwionych ponad 20% zajęć seminaryjnych lub praktyk w danym roku szkoleniowym, ujętych w programie aplikacji,
- 3) nie przystąpił w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwienia, do co najmniej dwóch sprawdzianów wiedzy przewidzianych programem aplikacji,

- 4) został dwukrotnie ukarany karą nagany.
3. Przed zwolnieniem wojskowego aplikanta prokuratorskiego ze stanowiska, z przyczyn określonych w ust. 1 i 2, Naczelny Prokurator Wojskowy umożliwia wojskowemu aplikantowi prokuratorskiemu złożenie wyjaśnień.
4. Od decyzji Naczelnego Prokuratora Wojskowego o zwolnieniu ze stanowiska wojskowemu aplikantowi prokuratorskiemu przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

Art. 92d. 1. Naczelny Prokurator Wojskowy może ukarać wojskowego aplikanta prokuratorskiego karą porządkową za przewinienie polegające na naruszeniu obowiązków lub uchybieniu godności wojskowego aplikanta prokuratorskiego.

2. Karami porządkowymi są:
 - 1) upomnienie,
 - 2) nagana.
3. Nie można ukarać wojskowego aplikanta prokuratorskiego po upływie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o przewinieniu lub trzech miesięcy od dnia jego popełnienia.
4. Przed ukaraniem karą porządkową wojskowemu aplikantowi prokuratorskiemu umożliwia się złożenie wyjaśnień.
5. Od decyzji o ukaraniu wojskowemu aplikantowi prokuratorskiemu przysługuje, w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

6. Odpis prawomocnej decyzji o ukaraniu karą porządkową dołącza się do teczki akt personalnych wojskowego aplikanta prokuratorskiego.
7. Po upływie roku od uprawomocnienia się decyzji o ukaraniu karą porządkową Naczelny Prokurator Wojskowy zarządza usunięcie odpisu decyzji z akt osobowych wojskowego aplikanta prokuratorskiego, jeżeli w tym czasie nie ukarano wymienionego inną karą.”;

10) art. 94 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 94. 1. W miesiącu poprzedzającym upływ okresu aplikacji wojskowy aplikant prokuratorski składa egzamin prokuratorski przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Prokuratora Generalnego. W skład komisji wchodzi również prokurator wojskowy będący przedstawicielem Naczelnego Prokuratora Wojskowego.
2. Egzamin prokuratorski składa się z części pisemnej i ustnej.
 3. Zadania praktyczne na część pisemną oraz kazusy na część ustną egzaminu prokuratorskiego opracowuje zespół egzaminacyjny powołany przez Prokuratora Generalnego. W skład zespołu wchodzi prokurator wojskowy będący przedstawicielem Naczelnego Prokuratora Wojskowego.
 4. Naczelny Prokurator Wojskowy może udzielić wojskowemu aplikantowi prokuratorskiemu zezwolenia na zdawanie egzaminu prokuratorskiego w terminie późniejszym, jeżeli uzna, że choroba, wypadek losowy lub inna wskazana

i udokumentowana przez wojskowego aplikanta prokuratorskiego przyczyna uniemożliwia przystąpienie do egzaminu prokuratorskiego w terminie, o którym mowa w ust. 1.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 4, Naczelny Prokurator Wojskowy udziela na pisemny wniosek wojskowego aplikanta prokuratorskiego, złożony nie później niż miesiąc od daty ustania przyczyny uzasadniającej nieprzystąpienie do egzaminu prokuratorskiego.
6. Wojskowy aplikant prokuratorski, który nie przystąpił do egzaminu prokuratorskiego w wyznaczonym terminie i nie uzyskał zezwolenia, o którym mowa w ust. 4, albo odstąpił bez usprawiedliwienia od egzaminu prokuratorskiego w czasie jego trwania, składa egzamin prokuratorski tylko raz, według zasad, jak w przypadku negatywnej oceny egzaminu prokuratorskiego.
7. Uprawnienie do zdawania egzaminu prokuratorskiego wygasa po upływie okresu kontraktu, o którym mowa w art. 91c ust. 4.
8. Wojskowy aplikant prokuratorski, który nie zdał egzaminu prokuratorskiego, może jeden raz przystąpić do ponownego jego składania, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia zakończenia poprzedniego egzaminu prokuratorskiego. Egzamin prokuratorski poprawkowy przeprowadza komisja egzaminacyjna, o której mowa w ust. 1, w terminie wyznaczonym przez Prokuratora Generalnego. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

9. Po złożeniu egzaminu prokuratorskiego wojskowy aplikant prokuratorski może być powołany na stanowisko asesora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury.
10. W razie zwolnienia ze stanowiska, nieprzystąpienia do egzaminu prokuratorskiego lub uzyskania niedostatecznego wyniku egzaminu prokuratorskiego, wojskowego aplikanta prokuratorskiego zwalnia się z zawodowej służby wojskowej.”;

11) po art. 94 dodaje się art. 94a w brzmieniu:

„Art. 94a. Za udział w pracach zespołu konkursowego i zespołu egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej i komisji egzaminacyjnej członkom tych zespołów i komisji przysługuje wynagrodzenie. W przypadku gdy tematy, testy i pytania, o których mowa w art. 91 ust. 8, a także zadania i kazusy, o których mowa w art. 94 ust. 3, opracowują zespoły określone w ustawie o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury albo gdy konkurs lub egzamin przeprowadzają komisje określone w tej ustawie, wynagrodzenie przysługuje członkom tych zespołów i komisji będących przedstawicielami Naczelnego Prokuratora Wojskowego.”;

12) uchyla się art. 95 i 96;

13) art. 97 otrzymuje brzmienie:

„Art. 97. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania konkursu dla kandydatów na aplikację, skład, sposób powoływania członków zespołu konkursowego i komisji konkursowej oraz tryb ich postępowania – mając na uwadze zakres wiedzy podlegającej sprawdzeniu w trakcie konkursu, pisemną i ustną formę poszczególnych części konkursu, system punktowy ocen konkursowych, a także ocenę predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury;
- 2) organizację i przebieg aplikacji, w tym:
 - a) system punktowy oceny postępów wojskowego aplikanta prokuratorskiego w czasie aplikacji, a także wyników kolokwium oraz egzaminu prokuratorskiego,
 - b) szczegółowy tryb i warunki odbywania aplikacji,
 - c) szczegółowy tryb i warunki sprawowania patronatu nad wojskowymi aplikantami prokuratorskimi– uwzględniając zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do zajmowania stanowiska prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, a także specyfikę tego urzędu;
- 3) zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania egzaminu prokuratorskiego, skład

zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, sposób powoływania ich członków oraz tryb ich postępowania – uwzględniając zakres odbytej aplikacji, pisemną i ustną formę egzaminu, kwalifikacje członków komisji egzaminacyjnej, a także mając na uwadze konieczność zagwarantowania właściwego poziomu organizacyjnego i merytorycznego egzaminu prokuratorskiego oraz zabezpieczenia jednakowych warunków jego składania przez wszystkich wojskowych aplikantów prokuratorskich;

- 4) wysokość wynagrodzenia patronów, o których mowa w art. 91d, biorąc pod uwagę, że jest ona równa wynagrodzeniu patronów, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 8 ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury;
- 5) wysokość wynagrodzenia członków zespołów i komisji, o których mowa w art. 94a, biorąc pod uwagę, że jest ona równa wynagrodzeniu odpowiednio członków zespołów i komisji określonych w ustawie o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.”;

14) w art. 110 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

- „1. Zwolnienie asesora lub aplikanta ze służby w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury następuje odpowiednio w przypadkach określonych w art. 94 ust. 10 i w art. 100 ust. 3, a także gdy przepisy o służbie wojskowej przewidują zwolnienie z zawodowej lub okresowej służby wojskowej.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. Nr 117, poz. 753, z późn. zm.⁴⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 49 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Aplikantem w wojskowym sądzie garnizonowym, zwanym dalej „aplikantem”, może być żołnierz zawodowy pełniący zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej i posiadający stopień podporucznika (podporucznika marynarki), który:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i pełną zdolność do czynności prawnych,
- 2) posiada nieposzlakowaną opinię,
- 3) nie był karany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 4) ukończył studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
- 5) został umieszczony przez komisję konkursową na liście kwalifikacyjnej,
- 6) nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.”;

2) art. 50 otrzymuje brzmienie:

„Art. 50. § 1. Minister Sprawiedliwości w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej zarządza, w zależności od potrzeb kadrowych sądów woj-

skowych, nabór na aplikację i wyznacza limit miejsc na aplikację.

§ 2. Nabór odbywa się w drodze:

- 1) konkursu składającego się z części pisemnej i ustnej,
- 2) badania predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego sądu wojskowego, które przeprowadza się w formie testu psychologicznego.

§ 3. Konkurs przeprowadza komisja konkursowa powołana przez dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4.

§ 4. Część pisemna konkursu składa się z:

- 1) testu wiedzy z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych,
- 2) pracy pisemnej, będącej opracowaniem wybranego tematu dotyczącego szczegółowych zagadnień z poszczególnych dziedzin prawa.

§ 5. Warunkiem dopuszczenia kandydata do części ustnej konkursu jest uzyskanie z części pisemnej konkursu minimum punktów określonego przez dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4.

§ 6. Część ustna konkursu obejmuje odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym przez kandydata zestawie, dotyczącym wiedzy ogólnej oraz wiadomości z zakresu poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych.

§ 7. Tematy i test na część pisemną konkursu, pytania na część ustną konkursu oraz test psy-

chologiczny opracowuje zespół konkursowy powołany przez Ministra Sprawiedliwości.

- § 8. Po przeprowadzeniu konkursu oraz badania predyspozycji komisja konkursowa sporządza listę kandydatów na aplikantów, zwaną dalej „listą kwalifikacyjną”.
- § 9. Warunkiem umieszczenia na liście kwalifikacyjnej jest uzyskanie przez kandydata określonego przez dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, minimum punktów ze wszystkich części konkursu oraz potwierdzenie predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego sądu wojskowego. O miejscu na liście kwalifikacyjnej decyduje suma uzyskanych punktów.
- § 10. Dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, po przeprowadzeniu konkursu, zwraca się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o każdej osobie umieszczonej przez komisję konkursową na liście kwalifikacyjnej, na zasadach i w trybie dotyczącym kandydatów na aplikantów sądowo-prokuratorskich.
- § 11. Po uzyskaniu informacji, o których mowa w § 10, dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, przekazuje je wraz z listą kwalifikacyjną Ministrowi Sprawiedliwości.
- § 12. Przed przystąpieniem do konkursu kandydat na aplikanta uiszcza opłatę za udział w konkursie. Opłata stanowi dochód budżetu państwa.

§ 13. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłaty za udział w konkursie, biorąc pod uwagę, że jest ona równa opłacie za udział w konkursie w toku naboru na aplikację sędowo-prokuratorską.”;

3) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. § 1. Aplikant odbywa aplikację w sądzie wojskowym oraz uczestniczy w zajęciach seminaryjnych i praktykach dla aplikantów sędowo-prokuratorskich odbywających aplikację na zasadach określonych w art. 10e ust. 1-5, 9, 11 i 12 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...).

§ 2. Przed objęciem obowiązków aplikant składa ślubowanie wobec dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, według następującej roty: „Ślubuję uroczyście sumiennie wypełniać obowiązki wojskowego aplikanta sędowego, w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy państwowej i służbowej”; składający ślubowanie może dodać zwrot: „Tak mi dopomóż Bóg”.

§ 3. Do obowiązków aplikanta należy:

1) uczestniczenie w przewidzianych programem aplikacji zajęciach seminaryjnych

prowadzonych w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanego dalej „Krajowym Centrum”, oraz w praktykach odbywających się w sądach, prokuraturach i innych instytucjach związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości,

- 2) samodzielne pogłębianie wiedzy prawnej i praktycznych umiejętności niezbędnych do zajmowania stanowiska sędziego sądu wojskowego,
- 3) przystępowanie, w wyznaczonym terminie, do sprawdzianów wiedzy oraz kolokwium, przeprowadzanych w czasie aplikacji, a także do egzaminu sędziowskiego,
- 4) przestrzeganie regulaminu organizacyjnego Krajowego Centrum oraz zarządzeń i poleceń porządkowych Dyrektora Krajowego Centrum.

§ 4. Na czas trwania aplikacji dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, wyznacza aplikantowi patrona spośród sędziów sądów wojskowych. Patronom przysługuje wynagrodzenie za sprawowanie patronatu.

§ 5. W miesiącu poprzedzającym upływ okresu aplikacji aplikant składa egzamin sędziowski przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Ministra Sprawiedliwości. W skład komisji wchodzi sędzia wojskowy będący przedstawicielem dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4.

- § 6. Egzamin sędziowski składa się z części pisemnej i ustnej.
- § 7. Zadania praktyczne na część pisemną oraz kazusy na część ustną egzaminu sędziowskiego opracowuje zespół egzaminacyjny powołany przez Ministra Sprawiedliwości. W skład zespołu wchodzi sędzia wojskowy będący przedstawicielem dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4.
- § 8. Dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, może udzielić aplikantowi zezwolenia na zdawanie egzaminu sędziowskiego w terminie późniejszym, jeżeli uzna, że choroba, wypadek losowy lub inna wskazana i udokumentowana przez aplikanta przyczyna uniemożliwia przystąpienie do egzaminu sędziowskiego w terminie, o którym mowa w § 5.
- § 9. Zezwolenie, o którym mowa w § 8, dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, udziela na pisemny wniosek aplikanta, złożony nie później niż miesiąc od daty ustania przyczyny uzasadniającej nieprzystąpienie do egzaminu sędziowskiego.
- § 10. Aplikant, który nie przystąpił do egzaminu sędziowskiego w wyznaczonym terminie i nie uzyskał zezwolenia, o którym mowa w § 8, albo odstąpił bez usprawiedliwienia od egzaminu sędziowskiego w czasie jego trwania, składa egzamin sędziowski tylko raz, według zasad, jak w przypadku negatywnej oceny egzaminu sędziowskiego.

- § 11. Uprawnienie do zdawania egzaminu sędziowskiego wygasa po upływie okresu kontraktu, o którym mowa w art. 49 § 2.
- § 12. Aplikant, który nie zdał egzaminu sędziowskiego, może jeden raz przystąpić do ponownego jego składania, nie później jednak niż w ciągu roku od dnia zakończenia egzaminu poprzedniego. Egzamin sędziowski poprawkowy przeprowadza komisja egzaminacyjna, o której mowa w § 5, w terminie wyznaczonym przez Ministra Sprawiedliwości. Przepisy § 6 i 7 stosuje się odpowiednio.
- § 13. Po złożeniu egzaminu sędziowskiego aplikant może być powołany na stanowisko asesora w wojskowym sądzie garnizonowym.
- § 14. Za udział w pracach zespołu konkursowego i zespołu egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej i komisji egzaminacyjnej członkom tych zespołów i komisji przysługuje wynagrodzenie. W przypadku gdy tematy, testy i pytania, o których mowa w art. 50 § 7, a także zadania i kazusy, o których mowa w art. 51 § 7, opracowują zespoły określone w ustawie o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury albo gdy konkurs lub egzamin przeprowadzają komisje określone w tej ustawie, wynagrodzenie przysługuje członkom tych zespołów i komisji będących przedstawicielami dyrektora departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4.”;

4) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Art. 52. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania konkursu dla kandydatów na aplikację, skład, sposób powoływania członków zespołu konkursowego i komisji konkursowej oraz tryb ich postępowania – mając na uwadze zakres wiedzy podlegającej sprawdzeniu w trakcie konkursu, pisemną i ustną formę poszczególnych części konkursu, system punktowy ocen konkursowych, a także ocenę predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego sądu wojskowego,
- 2) organizację i przebieg aplikacji, w tym:
 - a) system punktowy oceny postępów aplikanta w czasie aplikacji, a także wyników kolokwium oraz egzaminu sędziowskiego,
 - b) szczegółowy tryb i warunki odbywania aplikacji,
 - c) szczegółowy tryb i warunki sprawowania patronatu nad aplikantami
– uwzględniając zakres wiedzy teoretycznej i praktycznej niezbędnej do zajmowania stanowiska sędziego sądu wojskowego,
- 3) zakres, szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sędziowskiego, skład zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej, sposób powoływania ich członków oraz tryb ich postępowania – uwzględniając zakres odbytej aplikacji, pisemną i ustną for-

mę egzaminu, kwalifikacje członków komisji egzaminacyjnej, a także mając na uwadze konieczność zagwarantowania właściwego poziomu organizacyjnego i merytorycznego egzaminu sędziowskiego oraz zabezpieczenia jednakowych warunków jego składania przez wszystkich aplikantów,

- 4) wysokość wynagrodzenia patronów, o których mowa w art. 51 § 4, biorąc pod uwagę, że jest ona równa wynagrodzeniu patronów, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 8 ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury,
- 5) wysokość wynagrodzenia członków zespołów i komisji, o których mowa w art. 51 § 14, biorąc pod uwagę, że jest ona równa wynagrodzeniu odpowiednio członków zespołów i komisji określonych w ustawie o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.”;

4) po art. 53 dodaje się art. 53a i 53b w brzmieniu:

„Art. 53a. § 1. Zwolnienie aplikanta z zawodowej służby wojskowej następuje, jeżeli aplikant:

- 1) został prawomocnie skazany za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 2) przestał spełniać wymagania określone w art. 49 § 1 pkt 1 i 2,
- 3) zrzekł się stanowiska,
- 4) nie czyni postępów w toku aplikacji, a w szczególności uzyskał negatywną

ocenę z kolokwium wyznaczonego w czasie aplikacji,

- 5) nie przystąpił do egzaminu sędziowskiego,
- 6) został uznany orzeczeniem wojskowej komisji lekarskiej za trwale niezdolnego do pełnienia zawodowej służby wojskowej,
- 7) rażąco naruszył obowiązki aplikanta,
- 8) w sposób rażący uchybił godności aplikanta lub jego zachowanie godzi w dobre imię Krajowego Centrum lub sądów wojskowych.

§ 2. Zwolnienie aplikanta z zawodowej służby wojskowej może nastąpić, jeżeli aplikant:

- 1) został prawomocnie skazany za nieumyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe,
- 2) opuścił z przyczyn nieusprawiedliwionych ponad 20% zajęć seminaryjnych lub praktyk w danym roku szkoleniowym, ujętych w programie aplikacji,
- 3) nie przystąpił w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwienia, do co najmniej dwóch sprawdzianów wiedzy przewidzianych programem aplikacji,
- 4) został dwukrotnie ukarany karą nagany.

§ 3. Przed zwolnieniem, z przyczyn określonych w § 1 i 2, aplikantowi umożliwia się złożenie wyjaśnień.

Art. 53b. § 1. Dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, może ukarać aplikanta karą po-

rządkową za przewinienie polegające na naruszeniu obowiązków lub uchybieniu godności aplikanta.

§ 2. Karami porządkowymi są:

- 1) upomnienie,
- 2) nagana.

§ 3. Nie można ukarać aplikanta po upływie 30 dni od dnia powzięcia wiadomości o przewinieniu lub trzech miesięcy od dnia jego popełnienia.

§ 4. Przed ukaraniem karą porządkową aplikantowi umożliwia się złożenie wyjaśnień.

§ 5. Od decyzji o ukaraniu aplikantowi przysługuje, w terminie 7 dni od dnia jej doręczenia, odwołanie do Ministra Sprawiedliwości.

§ 6. Odpis prawomocnej decyzji o ukaraniu karą porządkową dołącza się do teczki akt personalnych aplikanta.

§ 7. Po upływie roku od uprawomocnienia się decyzji o ukaraniu karą porządkową dyrektor departamentu, o którym mowa w art. 5 § 4, zarządza usunięcie odpisu decyzji z akt osobowych aplikanta, jeżeli w tym czasie nie ukarano wymienionego inną karą.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 162, poz. 1125, z późn. zm.⁵⁾) w art. 3 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od odbycia stażu urzędniczego zwolnione są osoby, które ukończyły aplikację sądową, aplikację prokuratorską lub aplikację sądowo-prokuratorską prowadzoną na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 1 lipca 2005 r.

o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...).”.

Art. 5. W ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5 w pkt 1 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, członkowie korpusu służby cywilnej, etatowi członkowie samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, pracownicy Rządowego Centrum Legislacji, eksperci Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, asesory prokuratorscy, funkcjonariusze Służby Celnej;”;

2) w art. 9 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Limity zatrudnienia ustala się łącznie dla sędziów, prokuratorów, asesorów prokuratorskich, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a i b.”.

Art. 6. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 91 w § 1a pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dla asesorów sądowych – w wysokości 1 667,70 zł.”;

2) w art. 92 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu dodatkowego, wlicza się wszystkie okresy zatrudnienia w sądzie lub prokuraturze na stanowiskach:

asesorów, sędziów i prokuratorów, w Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa na stanowisku radcy, a także okresy wykonywania zawodu adwokata, radcy prawnego lub zajmowania samodzielnego stanowiska w organach władzy publicznej, z którym związana była praktyka prawnicza, oraz inne okresy pracy, jeżeli z tytułu tego zatrudnienia przysługiwał zwiększony wymiar urlopu.”;

3) w art. 134 § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Minister Sprawiedliwości może mianować asesorem sądowym osobę, która ukończyła aplikację sądową lub prokuratorską bądź aplikację sądowo-prokuratorską prowadzoną na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...) i zdała egzamin sędziowski lub prokuratorski oraz spełnia warunki określone w art. 61 § 1 pkt 1-4.”;

4) w dziale III tytuł rozdziału 2 otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 2
Aplikacja sądowo-prokuratorska”;

5) art. 137 otrzymuje brzmienie:

„Art. 137. Aplikację sądowo-prokuratorską przygotowującą kandydatów do zajmowania stanowiska sędziego, zwanych dalej „aplikantami”, prowadzi się na zasadach określonych w przepisach ustawy, o której mowa w art. 134 § 1.”;

- 6) uchyla się art. 138;
- 7) art. 139 otrzymuje brzmienie:

„Art. 139. Minister Sprawiedliwości sprawuje nadzór merytoryczny nad aplikacją, o której mowa w art. 137.”;
- 8) uchyla się art. 140;
- 9) w dziale III uchyla się rozdział 3;
- 10) art. 149 otrzymuje brzmienie:

„Art. 149. § 1. Na stanowisko referendarza sądowego może być mianowany ten kto:

 - 1) posiada obywatelstwo polskie i pełną zdolność do czynności prawnych,
 - 2) posiada nieposzlakowaną opinię,
 - 3) ukończył studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskał tytuł magistra prawa lub zagraniczne uznane w Rzeczypospolitej Polskiej,
 - 4) nie był karany za popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego,
 - 5) nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
 - 6) odbył aplikację referendarską i złożył egzamin referendarski albo odbył aplikację sądową lub prokuratorską bądź aplikację sądowo-prokuratorską prowadzoną na

zasadach określonych w przepisach ustawy, o której mowa w art. 134 § 1, aplikację notarialną, adwokacką lub radcowską i złożył odpowiedni egzamin albo złożył egzamin referendarski.

§ 2. Minister Sprawiedliwości może, w zależności od potrzeb kadrowych sądów, zarządzić nabór na aplikację referendarską w danym roku.

§ 3. Aplikacja referendarska trwa rok i kończy się egzaminem referendarskim.”;

11) uchyla się art. 153.

Art. 7. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.⁸⁾) w art. 5 w ust. 1:

1) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) odbył aplikację kuratorską lub aplikację sądowo-prokuratorską prowadzoną na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 15 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...) i złożył odpowiedni egzamin.”;

2) uchyla się pkt 6.

Art. 8. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 66 w ust. 1 dodaje się pkt 36 w brzmieniu:

- „36) aplikanci Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.”;
- 2) w art. 73 dodaje się pkt 18 w brzmieniu:
„18) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 36, powstaje z dniem przyznania stypendium, a wygasa z dniem utraty prawa do jego pobierania.”;
- 3) w art. 75 dodaje się ust. 18 w brzmieniu:
„18. Osoby, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 36, zgłasza do ubezpieczenia zdrowotnego Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.”;
- 4) w art. 81 w ust. 8 dodaje się pkt 13 w brzmieniu:
„13) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 36, jest kwota odpowiadająca wysokości pobieranego stypendium.”;
- 5) w art. 86 w ust. 1 dodaje się pkt 15 w brzmieniu:
„15) osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 36, opłaca Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.”;
- 6) w art. 87 w ust. 4 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) osób wymienionych w art. 66 ust. 1 pkt 36 są opłacane i ewidencjonowane w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.”.

Art. 9. Do osób będących w chwili wejścia w życie ustawy aplikantami sądowymi, aplikantami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury,

aplikantami wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz aplikantami w sądzie wojskowym stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2007 r.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, ustawę z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury, ustawę z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
 - ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 273, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.
 - ³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.
 - ⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 75, poz. 853, z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 185, poz. 1907, z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044 i Nr 191, poz. 1414.
 - ⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 10, poz. 71.
 - ⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 19, poz. 239, z 2001 r. Nr 85, poz. 924, Nr 100, poz. 1080 i Nr 154, poz. 1784 i 1799, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 152, poz. 1267, Nr 213, poz. 1802 i Nr 214, poz. 1805, z 2003 r. Nr 149, poz. 1454, Nr 166, poz. 1609, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711.
 - ⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907 i Nr 237, poz. 2702 i 2703, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1044.
 - ⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1410.
 - ⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 94, poz. 788, Nr 132, poz. 1110, Nr 138, poz. 1154, Nr 157, poz. 1314, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1411 i Nr 179, poz. 1485 oraz z 2006 r. Nr 75, poz. 519, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 143, poz. 1030 i Nr 170, poz. 1217.

UZASADNIENIE

Część ogólna

Projektowane zmiany są kolejnym etapem wprowadzania nowego modelu szkolenia wstępnego i ustawicznego kadr wymiaru sprawiedliwości w naszym kraju.

Powołanie ustawą z dnia 1 lipca 2005 r. (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204) Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, które rozpoczęło funkcjonowanie z dniem 1 września 2006 r., stanowiło zwieńczenie kilkuletnich prac nad reformą dostosowującą system szkolenia polskich sędziów, prokuratorów, asesorów sądowych, referendarzy, asystentów sędziów, zawodowych kuratorów sądowych oraz urzędników sądów powszechnych i prokuratury do standardów obowiązujących w tym zakresie nie tylko w krajach Unii Europejskiej.

W obecnym kształcie ustawa ta obejmuje jednak jedynie szkolenie ustawiczne i różne formy doskonalenia zawodowego wymienionych grup zawodowych.

Dopełnieniem wspomnianej kompleksowej reformy powinno być objęcie nią również szkolenia wstępnego przyszłych sędziów i prokuratorów, wzorując się na sprawdzonych, efektywnych rozwiązaniach systemowych przyjętych chociażby we Francji, Hiszpanii czy Portugalii.

Na priorytetowe znaczenie zcentralizowanego szkolenia wstępnego przyszłych sędziów i w konsekwencji potrzebę stworzenia nowoczesnego modelu tego rodzaju szkolenia prowadzonego przez specjalnie do tego powołane instytucje – „szkoły”, zwraca uwagę opinia nr 4 Rady Konsultacyjnej Sędziów Europy (CCJE) do wiadomości Komitetu Ministrów Rady Europy, dotycząca właściwego szkolenia wstępnego oraz ustawicznego sędziów na poziomie krajowym i europejskim – ccje/dosc 2003/op. 4. Zapisy takie znajdują się także w Europejskiej Karcie Statusu Sędziów.

Zapewnienie sprawnego systemu szkolenia wstępnego przyszłych kadr sędziowskich i prokuratorских, gwarantującego jednolity, wysoki, poziom ich

kształcenia, to jedno z najważniejszych wyzwań przed jakimi staje obecnie polski wymiar sprawiedliwości.

W aktualnym stanie prawnym problematyka szkolenia aplikantów sądowych i prokuratorskich uregulowana jest w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 września 2002 r. w sprawie aplikacji sądowej i prokuratorskiej.

Funkcjonujący obecnie w Polsce model naboru na aplikację oraz szkolenia aplikantów sądowych i prokuratorskich nie można jednak uznać za spełniający w pełni wymienione wyżej oczekiwania. Nie sposób też dzisiaj mówić o jego efektywności i jednolitości w sytuacji, gdy 3.765 aplikantów sądowych (z czego jedynie 719 etatowych) jest szkolonych w 21 ośrodkach szkoleniowych, zaś 1.873 aplikantów prokuratorskich (tylko 148 z nich to aplikanci etatowi) w 13 tego rodzaju ośrodkach. Trudno bowiem uwierzyć w to, że w każdym z tych ośrodków zajęcia seminaryjne z aplikantami prowadzą tej samej, najwyższej klasy specjaliści z różnych dziedzin prawa objętych programem aplikacji. Zważywszy dodatkowo na fakt, że łącznie w skali kraju wspomniane zajęcia z aplikantami prowadzi 748 wykładowców na aplikacji sądowej i 355 na prokuratorskiej.

Przysłowiową „piętą Achillesową” obecnego modelu aplikacji jest również system patronatu na aplikantami w trakcie odbywanych przez nich praktyk. Przy wspomnianej dużej liczbie aplikantów i braku efektywnego systemu doboru patronów oraz bieżącej kontroli prawidłowości sprawowania przez nich patronatu ma on często charakter przypadkowy.

Dodatkowym argumentem jest dotychczasowe, nieefektywne wykorzystanie zawodowe egzaminowanych aplikantów, np. w 2005 r. spośród wszystkich aplikantów sądowych, którzy ukończyli aplikację i zdali egzamin sędziowski, tylko 32,68% zostało mianowanych asesorami, a 14,1% zostało referendarzami sądowymi.

Podobnie w prokuraturze, jedynie 30,91% egzaminowanych aplikantów prokuratorskich zostało asesorami.

Na konieczność reformy obecnego, mało wydolnego systemu szkolenia (z ewenementem nie tylko w realiach europejskich jakim jest aplikacja pozaetatowa) oraz pilną potrzebę powołania krajowego, scentralizowanego ośrodka kształcenia przyszłych kadr sądów powszechnych i prokuratury, z własnymi standardami szkolenia, wielokrotnie zwracała uwagę w swoich raportach i zaleceniach m.in. z 2002 r. i 2003 r. Komisja Europejska oraz Rada Europy, w tym w zaleceniu Komitetu Ministrów – Rec.(2004)4, adresowanym do państw członkowskich.

Uregulowania szczegółowe

Art. 1 projektu ustawy zawiera zmiany w ustawie z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanym dalej „Krajowym Centrum”.

Zakres proponowanej nowelizacji tej ustawy wynika ze zmiany modelu szkolenia aplikantów i przejęcia przez Krajowe Centrum również zadań związanych z prowadzeniem jednolitej aplikacji sądowo-prokuratorowskiej.

Znowelizowana ustawa, w sposób kompleksowy, regulować będzie kształcenie wstępne i ustawiczne kadr wymiaru sprawiedliwości.

Projekt wprowadza w art. 2 ustawy o Krajowym Centrum, po ust. 1 ust. 1a, w myśl którego Krajowe Centrum prowadzi aplikację sądowo-prokuratorowską, o której mowa w art. 137 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz art. 90 ustawy o prokuraturze, zwaną dalej „aplikacją”, której celem jest uzyskanie niezbędnej wiedzy i praktycznego przygotowania do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora.

Rozszerza także (określone w art. 2 ust. 2) dotychczasowe zadania Krajowego Centrum o przeprowadzanie naboru na aplikację sądowo-prokuratorowską oraz powadzenie tej aplikacji, w szczególności przez przygotowywanie i realizowanie szczegółowych programów aplikacji, w tym zajęć seminaryjnych przeprowadzanych w siedzibie Krajowego Centrum oraz praktyk, które aplikanci będą odbywać w sądach, prokuraturach i innych instytucjach związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości, z uwzględnieniem specjalizacji

sądowej i prokuratorskiej, a także przygotowywanie i organizację egzaminów: sędziowskiego i prokuratorskiego.

W związku z rozszerzeniem zakresu kompetencji Krajowego Centrum zaproponowano także nowe brzmienie art. 7 ustawy, określającego zadania Rady Programowej, dodając do zadań dotychczasowych również opiniowanie programów aplikacji prowadzonej przez Krajowe Centrum (pkt 7) oraz zgłaszanie i opiniowanie kandydatów na wykładowców (pkt 8).

Projektowane zmiany w przepisach ustawy o Krajowym Centrum (art. 3 ust. 1) przewidują utworzenie jego filii, jako zamiejscowych jednostek organizacyjnych Krajowego Centrum. Powstanie filii umożliwi realizację zadań szkoleniowych Krajowego Centrum, przy uwzględnieniu struktury organizacyjnej sądów powszechnych i prokuratury oraz uwarunkowań ekonomiczno-administracyjnych, a także możliwości komunikacyjnych istniejących w naszym kraju, co stworzy optymalne warunki organizacyjne dla profesjonalnego i maksymalnie efektywnego szkolenia i doskonalenia zawodowego wymienionych wyżej grup zawodowych. W myśl uregulowań znowelizowanego art. 10 ust. 2 ustawy filią będzie kierował jeden z zastępców Dyrektora Krajowego Centrum.

Do dotychczas określonych w ustawie zadań Dyrektora Krajowego Centrum projekt, w art. 10 ust. 3, dodaje realizowanie zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem egzaminu konkursowego na aplikację, kolokwium w trakcie aplikacji oraz egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, w tym powołanie zespołu do opracowania testów, zestawu tematów pracy pisemnej i zestawów pytań na część pisemną oraz ustną egzaminu konkursowego i kolokwium w czasie aplikacji; wykonywanie zadań związanych z uzyskiwaniem informacji o kandydacie na aplikanta niezbędnych do wydania decyzji o przyjęciu na aplikację, a także wyznaczanie aplikantom pierwszego roku konsultantów naukowych i patronów na czas odbywania przez nich praktyk oraz patronów koordynatorów i patronów poszczególnych praktyk, jakie odbywają aplikanci drugiego i trzeciego roku w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej.

W projekcie przewidziano również możliwość powoływania przez Dyrektora Krajowego Centrum zespołów konsultacyjno-doradczych do realizacji

ustawowych zadań Krajowego Centrum, dotyczących zarówno szkolenia wstępnego, tj. aplikacji sądowo-prokuratorskiej, jak i szkolenia ustawicznego wymienionych wyżej grup zawodowych (w dodanym w art. 10 ust. 6).

Proponowana zmiana ustawy polega ponadto na dodaniu do niej nowych przepisów określających model kształcenia wstępnego w ramach aplikacji sądowo-prokuratorskiej.

Diametralnej zmianie ulegnie status aplikanta. Nie będzie on jak dotąd aplikantem konkretnego sądu czy prokuratury, lecz aplikantem, a właściwie „słuchaczem” Krajowego Centrum. Taka pozycja aplikanta jest już standardem w krajach, w których funkcjonują profesjonalne „szkoły” przygotowujące przyszłe kadry sędziowskie i prokuratorskie.

Przepisy dotyczące wymogów, jakie powinien spełniać aplikant, decyzji w sprawie przyjęcia na aplikację, praw i obowiązków aplikanta, zawieszenia oraz skreślenia go z listy aplikantów, możliwości wykonywania przez aplikanta zatrudnienia lub zajęcia, przyznawania mu stypendium i obowiązku jego zwrotu, a także naboru na aplikację, jej przebiegu, z uwzględnieniem specjalizacji sądowej i prokuratorskiej oraz egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, zawarto w projekcie zmiany ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury w dodanych po art. 10 tej ustawy art. 10a do art. 10r.

Zgodnie z projektem nabór na aplikację sądowo-prokuratorską, uzależniony od potrzeb kadrowych sądów powszechnych i prokuratury, odbywać się będzie w drodze egzaminu konkursowego, zwanego „konkursem”, przeprowadzanego przez komisje konkursowe powołane przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum (art. 10a ust. 1, 2 i 4). Elementem naboru będzie również badanie predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego i prokuratora.

Wspólny nabór kandydatów na ww. aplikację przejmie Krajowe Centrum.

Wzorem uregulowań przyjętych przy naborze na inne aplikacje prawnicze, w projektowanym art. 10b ustawy, zakłada się wprowadzenie opłaty za udział w konkursie. Wysokość opłaty ustali, w drodze rozporządzenia, Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Dyrektora Krajowego Centrum.

Konkurs będzie składał się z części pisemnej obejmującej test wiedzy z poszczególnych dziedzin prawa i opracowanie wybranego tematu dotyczącego szczegółowych zagadnień z poszczególnych dziedzin prawa oraz części ustnej (art. 10a ust. 9-11).

Jeżeli wymagać tego będą względy natury organizacyjnej, tj. w przypadku dużej liczby kandydatów, przekraczającej kilkakrotnie ustalone limity przyjęć na dany rok, Minister Sprawiedliwości, na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum, będzie mógł zarządzić przeprowadzenie części preselekcyjnej konkursu, w postaci testu wiedzy z poszczególnych dziedzin prawa i nauk pokrewnych (art. 10a ust. 3, 6 i 7). Wspomniane nauki pokrewne to przede wszystkim: elementy ekonomii, w zakresie niezbędnym do zrozumienia instytucji prawa gospodarczego, administracyjnego i finansowego, ale także podstawy psychologii, kryminalistyki, medycyny sądowej itp. We wszystkich sądach i prokuraturach, którym będzie powierzona realizacja tej części konkursu, kandydaci będą rozwiązywać ten sam test preselekcyjny.

Tematy pracy pisemnej, testy na części: preselekcyjną i pisemną, pytania na część ustną konkursu oraz test psychologiczny będzie przygotowywał zespół powołany przez Dyrektora Krajowego Centrum w uzgodnieniu z Ministrem Sprawiedliwości (art. 10a ust. 13).

Zarówno wyniki konkursu, jak też oceny postępów aplikanta w czasie aplikacji (sprawdziany, kolokwium, oceny praktyk), a także wyniki egzaminu sędziowskiego i prokuratorского będą ujmowane w systemie punktowym. System ten sprzyja realizacji w czasie całej aplikacji najbardziej sprawdzonej i obiektywnej zasady konkurencyjności.

Istotnym novum, jakie przewidują przepisy projektu zmiany ustawy dotyczące naboru na aplikację sądowo-prokuratorскую, jest wprowadzenie obowiązkowego testu psychologicznego, jako formy badania predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego i prokuratora, a w szczególności oceny jego zdolności analitycznych, odporności na stres, komunikatywności oraz innych możliwości intelektualnych i cech osobowości (art. 10a ust. 12).

Przyjęto, że suma punktów uzyskanych ze wszystkich etapów konkursu oraz potwierdzenie wymienionych wyżej predyspozycji psychologicznych będą

podstawowym kryterium ustalenia przez komisję konkursową końcowej listy kandydatów na aplikantów, zwanej „listą kwalifikacyjną”.

Uwzględniając sygnalizowane od dawna przez sędziów i prokuratorów, znajdujące niestety potwierdzenie w praktyce, niebezpieczeństwa jakie wiążą się z brakiem obecnie prawnych regulacji umożliwiających uzyskiwanie informacji o zachowaniach świadczących o naruszeniu porządku prawnego przez kandydata na aplikanta, jego kontaktach ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej czy też uzależnieniu od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych, w projekcie ustawy zawarto przepis art. 10a ust. 16 nakładający na Dyrektora Krajowego Centrum obowiązek zwracania się do właściwego organu Policji o nadesłanie informacji o każdej osobie umieszczonej na wymienionej wyżej liście kwalifikacyjnej, zawierającej dane istotne do oceny spełniania przez nią, jako kandydata na aplikanta, wymagania, o którym mowa w art. 10c pkt 2, tj. nieposzlakowanej opinii. Dopiero uzyskanie tych informacji będzie skutkowało wydaniem przez Dyrektora Krajowego Centrum decyzji w sprawie przyjęcia na aplikację ww. osoby.

W nowelizowanej ustawie zawarto delegację dla Ministra Sprawiedliwości do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, szczegółowego sposobu i trybu uzyskiwania, sporządzania i przekazywania przez organy Policji informacji o osobie umieszczonej przez komisje konkursowe na liście kwalifikacyjnej oraz wzoru kwestionariusza tej informacji (art. 10a ust. 17).

W projektowanym art. 10c ustawy określono wymogi jakie musi spełniać aplikant. Należą do nich: posiadanie obywatelstwa polskiego i pełnej zdolności do czynności prawnych, niekaralność za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, nieprowadzenie przeciwko niemu postępowania o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub o przestępstwo skarbowe, posiadanie nieposzlakowanej opinii czy wreszcie ukończenie studiów prawniczych i uzyskanie tytułu magistra prawa.

Nowy model aplikacji sądowo-prokuratorowskiej, zaproponowany w omawianym projekcie ustawy, zakłada nie tylko wspólny nabór na aplikację, lecz także,

w części, wspólne jej odbywanie, niezależnie od końcowej specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej.

Wspólny okres pierwszego roku aplikacji będzie obejmował te bloki przedmiotowo-tematyczne zajęć seminaryjnych i praktyk, których znajomość ma istotne znaczenie w pracy zarówno sędziego, jak i prokuratora, tj. przede wszystkim prawa karnego materialnego i procesowego, prawa gospodarczego, prawa międzynarodowego i wspólnotowego, prawa i postępowania administracyjnego czy prawa finansowego, ale także logiki prawniczej i wykładni prawa, psychologii i psychiatrii sądowej, medycyny sądowej i kryminalistyki oraz etyki ww. zawodów, metodyki pracy sędziego i prokuratora (art. 10e ust. 1 i 2).

W projekcie przyjmuje się (art. 10e ust. 3), że w ostatnim miesiącu pierwszego roku aplikacji aplikanci będą zdawać kolokwium z całości materiału objętego programem aplikacji w okresie poprzedzającym to kolokwium. Aplikanci, którzy zaliczyli kolokwium, będą umieszczani na liście klasyfikacyjnej, w kolejności miejsca wyznaczonej sumą punktów uzyskanych z kolokwium.

Aplikant, w kolejności miejsca na liście klasyfikacyjnej, będzie wybierał specjalizację sądową lub prokuratorską w czasie dalszej aplikacji, w ramach limitów dla poszczególnych specjalizacji określonych przez Dyrektora Krajowego Centrum, przy uwzględnieniu potrzeb, o których mowa w art. 10a ust. 1 projektu.

W ramach dwuletniej specjalizacji aplikant będzie przygotowywany do profesjonalnego wykonywania zawodu sędziego lub prokuratora. W tym czasie uczestniczyć będzie w cyklach zajęć seminaryjnych, przeprowadzanych w siedzibie Krajowego Centrum, zakończonych praktykami w sądach, prokuraturach i innych instytucjach wskazanych w programie aplikacji, odpowiadających zakresowi tematycznemu tych zajęć. Po każdym bloku przedmiotowo-tematycznym obejmującym zajęcia i praktyki, aplikant będzie musiał zaliczyć sprawdzian wiedzy z zakresu tego bloku, w tym przede wszystkim umiejętności jej praktycznego wykorzystania.

Zajęcia seminaryjne i praktyki dla aplikantów w ramach specjalizacji będą rozpoczynać się od dnia 1 września i trwać do dnia 31 lipca roku następnego.

Wobec wspomnianych wyżej licznych zastrzeżeń do obowiązującego aktualnie systemu patronatu nad aplikantami, w nowym modelu aplikacji sądowo-prokuratorskiej przewidziano istotne zmiany również w tym zakresie.

Zgodnie z nimi Dyrektor Krajowego Centrum będzie wyznaczał spośród sędziów i prokuratorów zgłoszonych przez prezesa sądu apelacyjnego lub prokuratora apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce odbywania praktyk przez aplikanta, w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej, patrona koordynatora, który będzie miał obowiązek służyć mu pomocą merytoryczną oraz nadzorować i koordynować prawidłowy przebieg jego praktyk, zgodny z programem aplikacji. Patronem koordynatorem będzie mógł być co najmniej sędzia sądu okręgowego lub prokurator co najmniej prokuratury okręgowej.

Ponieważ, z założenia, patronami mają być profesjonalni sędziowie i prokuratorzy posiadający nie tylko dużą wiedzę merytoryczną i doświadczenie zawodowe, ale również predyspozycje niezbędne do wykonywania obowiązków patrona, zaproponowano konkretny system ich wyboru, przekazując ostateczne kompetencje w tym zakresie Dyrektorowi Krajowego Centrum. W myśl tych uregulowań zgłoszenie kandydata na patrona koordynatora powinno zawierać niezbędne dane dotyczące jego: stażu pracy na poszczególnych stanowiskach, pełnionych funkcji, doświadczenia w działalności szkoleniowej, w tym w zakresie sprawowania patronatu nad aplikantami, cech i predyspozycji osobistych istotnych do prawidłowego wykonywania obowiązków patrona koordynatora.

Z kolei na czas odbywania praktyki w poszczególnych wydziałach, działach i pozostałych jednostkach organizacyjnych sądów, prokuratury i innych instytucji ujętych w programie aplikacji, Dyrektor Krajowego Centrum, w uzgodnieniu z patronem koordynatorem, będzie wyznaczał patrona aplikanta spośród kandydatów zgłoszonych przez kierownika szkolenia sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce odbywania praktyki. Dyrektor Krajowego Centrum będzie miał prawo i obowiązek kontrolowania prawidłowości sprawowania patronatu i w uzasadnionych przypadkach zmiany patrona. Oceny

praktyk odbywanych przez aplikantów będą ujmowane również w systemie punktowym.

Kwestie te szczegółowo reguluje projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie aplikacji sądowo-prokuratorskiej, wydane na podstawie delegacji zawartej w niniejszej ustawie.

Program zajęć seminaryjnych każdego bloku przedmiotowo-tematycznego w czasie całej aplikacji, będzie obejmował przede wszystkim procedury oraz metodykę pracy sędziego i prokuratora, przy założeniu, że podstawy prawa materialnego aplikanci zdobyli w trakcie studiów. Miernikiem oceny tej wiedzy będzie natomiast bardzo trudny egzamin konkursowy na aplikację.

W ostatnim miesiącu aplikacji, stosownie do specjalizacji, aplikanci będą zdawać egzamin sędziowski lub prokuratorski przed komisjami powołanymi przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum (art. 10f ust. 1).

Uprawnienie do zdawania tego egzaminu będzie wygasało po upływie dwóch lat od ukończenia aplikacji.

W myśl uregulowań kolejnego przepisu zaproponowanego w projekcie nowelizacji ustawy o Krajowym Centrum, jakim jest art. 10f ust. 8, po zakończeniu egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego Dyrektor Krajowego Centrum będzie sporządzał listę klasyfikacyjną egzaminowanych aplikantów, którą następnie przekaże Ministrowi Sprawiedliwości.

Kolejność miejsca na tej liście zależeć będzie od sumy punktów uzyskanych przez aplikanta z kolokwium oraz z egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego, a posiłkowo także ze wszystkich praktyk i sprawdzianów w czasie aplikacji.

Miejsce na ww. liście decydować będzie o kolejności, składanej przez Ministra Sprawiedliwości, propozycji pracy na stanowisku: asesora sądowego, referendarza sądowego, asystenta sędziego albo asesora powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury lub asystenta prokuratora bądź zawodowego kuratora sądowego (art. 10f ust. 10).

W myśl uregulowania art. 10g projektu za udział w pracach zespołu konkursowego i zespołu egzaminacyjnego oraz komisji konkursowej, komisji do przeprowadzenia kolokwium i komisji egzaminacyjnej będzie przysługiwało wynagrodzenie.

Uprawnienia aplikanta, do których należeć będzie prawo do:

- 1) korzystania z bazy dydaktycznej i informatycznej oraz wyposażenia i sprzętu Krajowego Centrum do pogłębiania wiedzy i doskonalenia swoich umiejętności, na warunkach określonych przez Dyrektora Krajowego Centrum,
 - 2) udziału w wykonywaniu zadań naukowo-szkoleniowych nieobjętych programem aplikacji, zleczanych przez Dyrektora Krajowego Centrum w kraju lub za granicą,
 - 3) diety oraz zwrotu kosztów podróży i noclegów, w ramach wykonywania zadań, o których mowa w pkt 2, na zasadach określonych w przepisach dotyczących należności przysługujących pracownikom zatrudnionym w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, odpowiednio, na obszarze kraju lub poza granicami kraju
- określają przepisy art. 10h oraz 10i projektu nowelizacji ww. ustawy.

Powyższe zadania nieobjęte programem aplikacji to, np. udział w seminariach, warsztatach i konferencjach organizowanych przez inne podmioty współpracujące z Krajowym Centrum (w tym „szkoły sędziowsko-prokuratorskie” funkcjonujące w innych krajach), do udziału w których zapraszani są aplikanci sądowo-prokuratorscy, a także udział w międzynarodowej wymianie stażowej aplikantów sądowych i prokuratorskich.

Katalog obowiązków aplikanta wymieniony został z kolei w projektowanym art. 10j.

Projekt przewiduje również, w ściśle określonych w ustawie przypadkach, obligatoryjne lub fakultatywne zawieszenie przez Dyrektora Krajowego Centrum aplikanta w jego prawach i obowiązkach (art. 10k).

Dyrektor będzie musiał zawiesić aplikanta, np. w sytuacji, gdy prowadzone jest przeciwko niemu postępowanie karne o umyślne przestępstwo ścigane

z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe oraz jeżeli w sprawie aplikanta prowadzone jest postępowanie o częściowe bądź całkowite ubezwłasnowolnienie.

Z kolei możliwość takiego zawieszenia przewidziano w przypadku prowadzenia przeciwko aplikantowi postępowania karnego o nieumyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe oraz w sytuacji, gdy wniósł o to sam aplikant z powodu długotrwałej choroby lub z innych ważnych przyczyn.

W dodanym art. 10l ust. 1 projektu nowelizacji omawianej ustawy przyjmuje się, że Dyrektor Krajowego Centrum skreśla aplikanta z listy aplikantów, jeżeli m.in. został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie umyślnego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, uzyskał negatywną ocenę z kolokwium wyznaczonego w czasie aplikacji, odmówił kontynuowania aplikacji w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej, złożył pisemne oświadczenie o rezygnacji z odbywania aplikacji, czy też rażąco naruszył obowiązki aplikanta.

Jeżeli natomiast aplikant został skazany prawomocnym wyrokiem sądu za popełnienie nieumyślnego przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, opuścił z przyczyn nieusprawiedliwionych ponad 20% zajęć seminaryjnych lub praktyk w danym roku szkoleniowym, ujętych w programie aplikacji, nie przystąpił w wyznaczonym terminie, bez usprawiedliwienia, do co najmniej dwóch sprawdzianów wiedzy przewidzianych programem aplikacji lub został dwukrotnie ukarany karą nagany, Dyrektor Krajowego Centrum będzie mógł podjąć decyzję o jego skreśleniu (art. 10l ust. 2).

W myśl uregulowań projektu aplikant nie będzie mógł podejmować zatrudnienia lub zajęcia, z wyjątkiem zatrudnienia na stanowisku dydaktycznym, naukowo-dydaktycznym lub naukowym, w łącznym wymiarze nieprzekraczającym połowy wymiaru czasu pracy pracowników zatrudnionych na tych stanowiskach oraz zajęcia o charakterze naukowym, dydaktycznym lub publicystycznym, jeżeli wykonywanie tego zatrudnienia lub zajęcia nie będzie przeszkadzało w wykonywaniu obowiązków aplikanta (art. 10n).

W projekcie określono także katalog nagród, jakie będzie mógł przyznać aplikantowi Dyrektor Krajowego Centrum, za szczególne osiągnięcia oraz zadania wykonane poza jego obowiązkami na rzecz Krajowego Centrum (art. 10o), a także kar porządkowych za przewinienia polegające na naruszeniu obowiązków lub uchybieniu godności aplikanta. Kompetencje w tym zakresie powierzono Dyrektorowi Krajowego Centrum (art. 10p).

Pod pojęciem zadań wykonanych przez aplikanta na rzecz Krajowego Centrum poza jego obowiązkami należy tutaj rozumieć m.in. pomoc w organizacji przez Krajowe Centrum konferencji, seminariów czy warsztatów, których uczestnikami mają być zarówno aplikanci sądowno-prokuratorscy z naszego kraju, jak i ich odpowiednicy z innych państw, współpraca merytoryczno-organizacyjna przy wydawaniu opracowań i materiałów szkoleniowych oraz periodyków adresowanych do aplikantów, zaangażowanie we współpracę międzynarodową Krajowego Centrum, a także jego współpracę z wydziałami prawa, instytutami i placówkami naukowo-badawczymi, w zakresie działalności szkoleniowej, głównie szkolenia aplikantów.

Zgodnie z propozycją uregulowania zawartego w art. 10m ust. 1 projektu nowelizacji ustawy o Krajowym Centrum, aplikant będzie mógł otrzymywać w czasie aplikacji stypendium, o ile złoży stosowny wniosek do Dyrektora Krajowego Centrum.

Krajowe Centrum ponosić będzie też koszty składki na ubezpieczenie zdrowotne aplikanta.

W projekcie określone zostały przypadki, w których nie wypłaca się stypendium, a także przypadki, w których pobrane przez aplikanta stypendium podlegać będzie zwrotowi w całości lub w części (np. jeżeli aplikant został skreślony z listy aplikantów, uzyskał negatywny wynik z egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego albo odmówił podjęcia pracy w sądzie lub prokuraturze na stanowisku asesora sądowego, referendarza sądowego, asystenta sędziego, kuratora sądowego, asesora powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury lub asystenta prokuratora, zaproponowanym przez Ministra Sprawiedliwości, w oparciu o kolejność miejsca na liście klasyfikacyjnej

egzaminowanych aplikantów, bądź jeżeli z własnej winy nie przepracował na ww. stanowisku trzech lat) – art. 10m ust. 3.

Stypendium będzie podlegało zwrotowi w wysokości proporcjonalnej do czasu jego pobierania lub czasu pracy na wspomnianym wyżej stanowisku w okresie krótszym niż trzy lata od daty jej podjęcia.

Decyzje w sprawie stypendium będą należały do kompetencji Dyrektora Krajowego Centrum, z możliwością odwołania się od nich do Ministra Sprawiedliwości.

Okres aplikacji będzie, zgodnie z art. 10m ust. 2 projektu nowelizacji ustawy, zaliczał się aplikantowi do wszelkich uprawnień pracowniczych związanych ze stażem pracy.

Stworzenie ogólnokrajowej kadry wykładowców, rekrutujących się z grona doświadczonych sędziów i prokuratorów posiadających predyspozycje dydaktyczne, przedstawicieli nauki i ekspertów różnych specjalności, zagwarantuje aplikantom jednolity oraz wysoki poziom merytoryczny i dydaktyczny szkolenia, koncentrację prezentowanej wiedzy i możliwość zdobycia umiejętności prawidłowego jej wykorzystania w praktyce.

Projektowany art. 10r nowelizowanej ustawy zawiera delegacje dla Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzeń m.in. w zakresie:

- szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania konkursu dla kandydatów na aplikację,
- organizacji i przebiegu aplikacji,
- szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorowskiego,
- wysokości wynagrodzenia członków zespołów i komisji przeprowadzających egzamin konkursowy, kolokwium oraz egzamin sędziowski i prokuratorowski.

W projekcie przewidziano również niezbędne zmiany w innych aktach prawnych będące konsekwencją wymienionych wyżej rozwiązań ustawowych.

W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.) zaproponowano (art. 2 projektu) zmianę przepisu art. 90 ust. 1, nadając mu brzmienie: „Aplikację sądowo-prokuratorską przygotowującą kandydatów do zajmowania stanowiska prokuratora, zwanych dalej „aplikantami”, prowadzi się na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410, z późn. zm.).”.

Zaproponowano także zmiany ustawy w zakresie regulacji dotyczących aplikacji prokuratorskiej w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury. Przyjęte w tym zakresie rozwiązania są zasadniczo zbieżne z rozwiązaniami przyjętymi w odniesieniu do „cywilnej” aplikacji sądowo-prokuratorskiej.

Wojskowym aplikantem prokuratorskim może być tylko oficer pełniący zawodową służbę wojskową na podstawie kontraktu na pełnienie służby terminowej, który spełnia takie same wymagania, jakie stawiane są kandydatom na aplikantów sądowo-prokuratorskich. Nabór na aplikację zarządza, w zależności od potrzeb kadrowych wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury – Naczelny Prokurator Wojskowy. Nabór odbywa się na takich samych zasadach, jak przy naborze na aplikację sądowo-prokuratorską.

W myśl art. 91c nowelizowanej ustawy o prokuraturze, kandydat na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego jest powoływany do zawodowej służby wojskowej, pełnionej jako służba kontraktowa, na podstawie dobrowolnego zgłoszenia się do tej służby, po uprzednim zakwalifikowaniu się w drodze konkursu na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego, odbyciu przeszkolenia wojskowego, zdaniu egzaminu na oficera, mianowaniu na stopień wojskowy podporucznika (podporucznika marynarki) i podpisaniu kontraktu na pełnienie służby terminowej. Do odbycia przeszkolenia powołuje, na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowego, właściwy organ uprawniony do powoływania do służby kandydackiej na podstawie odrębnych przepisów, określając miejsce szkolenia. Rozkaz personalny o powołaniu do zawodowej służby wojskowej kandydata na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego wydaje, na wniosek Naczelnego Prokuratora Wojskowego, z dniem powołania na stanowisko, Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego.

Kontrakt na pełnienie służby terminowej na stanowisko wojskowego aplikanta prokuratorskiego zawiera Naczelny Prokurator Wojskowy. W odniesieniu do zasad powoływania kandydatów na stanowiska wojskowych aplikantów prokuratorskich do zawodowej służby wojskowej i zawieraniu z nimi kontraktów na jej pełnienie w sprawach nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Podobnie, jak w przypadku aplikacji sądowo-prokuratorskiej, aplikacja prokuratorska w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury trwa trzy lata. Aplikant składa egzamin prokuratorski przed komisją powołaną przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, z tym że w skład komisji wchodzi również prokurator wojskowy będący przedstawicielem Naczelnego Prokuratora Wojskowego.

Analogicznie do rozwiązań przyjętych w nowelizowanej ustawie o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, projekt przewiduje delegację do wydania przez Ministra Sprawiedliwości, ale w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, rozporządzeń dotyczących: szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania konkursu dla kandydatów na aplikację, organizacji i przebiegu aplikacji, zakresu, szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania egzaminu prokuratorskiego, a także wynagrodzenia patronów oraz członków zespołu konkursowego i zespołu egzaminacyjnego, komisji konkursowej i komisji egzaminacyjnej.

Wprowadzenie nowego modelu szkolenia aplikantów sądowych i prokuratorskich skutkuje ponadto koniecznością przemodelowania dotychczasowych zasad szkolenia aplikantów w sądach wojskowych. Temu celowi służą regulacje przyjęte w art. 3 projektowanej ustawy, obejmujące zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów wojskowych. Regulacje te generalnie są zbieżne z rozwiązaniami przyjętymi w stosunku do aplikantów prokuratorskich w wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury. Propozycje te uwzględniają ponadto rozwiązania przyjęte w uchwalonej w dniu 22 września 2006 r. przez Sejm ustawie o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.

Przyjęcie proponowanego, nowego modelu aplikacji sądowo-prokuratorskiej i zmiana dotychczasowego statusu aplikanta będzie powodowała także konieczność zmiany ustawy z dnia 21 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.).

Zgodnie z projektowaną zmianą art. 134 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych Minister Sprawiedliwości będzie mógł mianować asesorem sądowym osobę, która ukończyła aplikację sądową lub prokuratorską bądź aplikację sądowo-prokuratorską prowadzoną na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410, z późn. zm.) i zdała egzamin sędziowski lub prokuratorski oraz spełnia warunki określone w art. 61 § 1 pkt 1-4 u.s.p.

Minister Sprawiedliwości będzie sprawował nadzór merytoryczny nad aplikacją sądowo-prokuratorską (art. 139).

Konsekwentnie zaproponowano też zmianę odpowiednich przepisów wyżej wymienionej ustawy dotyczących referendarzy (art. 149).

Wobec aktualnie bardzo małej liczby aplikantów referendarskich w skali kraju (obecnie jest ich łącznie we wszystkich okręgach apelacyjnych 19) oraz uwzględniając omawiane rozwiązania nowelizowanej ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, w projekcie zaproponowano przepis przewidujący możliwość zarządzania przez Ministra Sprawiedliwości naboru na aplikację referendarską w danym roku w zależności od potrzeb kadrowych sądów (art. 149 § 2).

W kolejnym artykule (art. 7) projektowanej ustawy, w związku z omówioną wcześniej możliwością proponowania egzaminowanemu aplikantowi Krajowego Centrum, który zdał egzamin sędziowski lub prokuratorski, pracy m.in. na stanowisku kuratora sądowego, przedstawiono propozycję niezbędnej zmiany, w tym zakresie, przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.) – art. 5 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy.

Wymienione wyżej zmiany w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych powodują również konieczność zmiany w art. 3 ust. 3 w ustawie z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 162, poz. 1125, z późn. zm.) dotyczącego zwolnienia od obowiązkowego odbycia stażu urzędniczego w sądzie lub prokuraturze przez kandydata na asystenta sędziego (art. 155 § 2 pkt 5 u.s.p.). Od odbycia tego stażu w myśl projektu zwolnione będą osoby, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską oraz aplikację sądowno-prokuratorską prowadzoną na zasadach określonych w przepisach ustawy o Krajowym Centrum.

Wprowadzenie, w projektowanej nowelizacji ustawy o Krajowym Centrum, systemu stypendialnego dla aplikantów Krajowego Centrum powoduje też konieczność zmiany niektórych zapisów w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135, z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255, z późn. zm.) – wskazanych w art. 5 i 8 projektu.

Wejście w życie projektowanej nowelizacji ustawy o Krajowym Centrum przewidziano na dzień 1 stycznia 2007 r., co pozwoli na przeprowadzenie naboru na aplikację sądowno-prokuratorską w przyszłym roku już w ramach nowego jej modelu.

Do osób będących w chwili wejścia w życie ustawy aplikantami sądowymi, aplikantami powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, aplikantami wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz aplikantami w sądach wojskowych będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt ustawy

Projekt zmiany ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury obejmuje sędziów, prokuratorów, asesorów sądowych, asesorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury, referendarzy sądowych, asystentów sędziów i kuratorów, a przede wszystkim kandydatów do tych zawodów, tj. aplikantów sądowo-prokuratorskich.

Szkolenie wyżej wymienionych aplikantów obecnie odbywa się, jak już wyżej wspomniano, w łącznie 34 ośrodkach szkolenia aplikantów sądowych i prokuratorskich.

W takich realiach trudno jest mówić o sprawnym i efektywnym modelu aplikacji, biorąc pod uwagę dodatkowo nie tylko brak jednolitego poziomu zajęć seminaryjnych, lecz przede wszystkim często przypadkowy, nie poparty względami merytorycznymi, dobór patronów praktyk odbywanych przez aplikantów.

2. Konsultacje społeczne

Założenia reformy systemu szkolenia aplikantów były przedmiotem dyskusji, począwszy od końca lat 90-tych ubiegłego stulecia, zarówno ze środowiskiem sędziowskim i prokuratorskim w naszym kraju, jak również ekspertami z europejskich szkół sędziowskich i prokuratorskich m.in. z Francji, Hiszpanii, Holandii i Niemiec.

Planowane zmiany dotyczące nowego modelu aplikacji sądowo-prokuratorskiej, w trybie roboczym, omawiane były podczas konferencji i szkoleń z udziałem kierowników szkolenia w sądach apelacyjnych i okręgowych oraz prokuraturach apelacyjnych i okręgowych, organizowanych począwszy od grudnia 2002 r. Ostatnia konferencja poświęcona m.in. tej problematyce odbyła się w grudniu 2005 r.

Propozycje powyższe były również prezentowane i dyskutowane w trakcie szkoleń organizowanych przez sądy oraz prokuratury apelacyjne i okręgowe, w których udział brali kierownicy szkolenia, a także wykładowcy prowadzący zajęcia seminaryjne z aplikantami.

Założenia reformy skonsultowano z sądami apelacyjnymi, prokuraturami apelacyjnymi, a także ze Stowarzyszeniem Sędziów Polskich „Iustitia”, Stowarzyszeniem Prokuratorów RP i z Radą Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, zyskując akceptację konieczności zmian aktualnego modelu szkolenia.

W projekcie uwzględniono również uwagi do aktualnego modelu aplikacji zgłaszane przez aplikantów sądowych i prokuratorских. Dotyczą one przede wszystkim formy prowadzenia zajęć seminaryjnych i ich zakresu oraz systemu praktyk i patronatu nad aplikantami.

Projektowana ustawa oraz wydane na podstawie zawartych w niej delegacji przepisy wykonawcze będą szeroko konsultowane ze środowiskiem sędziów i prokuratorów, w tym z Krajową Radą Sądownictwa i Radą Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym oraz stowarzyszeniami sędziów i prokuratorów.

Powołane zostaną zespoły do opracowania szczegółowych programów zajęć seminaryjnych i praktyk, jakie aplikanci będą odbywać w czasie aplikacji. W skład tych zespołów wejdą najbardziej doświadczeni kierownicy szkolenia sądów i prokuratury oraz posiadający największy dorobek dydaktyczny i prestiż wśród dotychczasowych aplikantów wykładowcy i członkowie komisji egzaminacyjnych.

3. Wpływ ustawy na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki i rozwój regionalny

Projekt ustawy ma wpływ na rynek pracy. Przede wszystkim powołana zostanie odrębna, samodzielna struktura, która powinna zostać zaopatrzona w niezbędny zespół pracowników wszystkich szczebli – od personelu gospodarczego, administracyjnego do kadry merytorycznej.

Wejście w życie projektu nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz rozwój regionalny.

Powyższa ustawa będzie miała natomiast wpływ na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa.

Wpływ na budżet państwa – wejście w życie ustawy spowoduje zwiększenie dochodów budżetu państwa na 2007 r. o kwotę 405 000 zł

[900 kandydatów x opłata za egzamin na aplikację w wysokości 450 zł (do 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę)] = 405 000 zł.

Zwiększenie wydatków w 2007 r. z tytułu wejścia w życie ustawy – ok. 3 155 095 zł, w tym:

I. Wydatki na wynagrodzenia dla członków komisji konkursowej – 79 194,96 zł:

1) egzamin pisemny – 39 597,48 zł

Wynagrodzenie dla jednego członka komisji – 3 045,96 zł

[1 459,84 zł (kwota bazowa) x 3,9 (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego) x 107% (pierwsza stawka awansowa)] x 50% = 3 045,96 zł

3 045,96 zł x 13 członków komisji = 39 597,48 zł,

2) egzamin ustny – 39 597,48 zł

Wynagrodzenie dla jednego członka komisji – 3 045,96 zł

[1 459,84 zł (kwota bazowa) x 3,9 (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego) x 107% (pierwsza stawka awansowa)] x 50% = 3 045,96 zł

3 045,96 zł x 13 członków komisji = 39 597,48 zł.

II. Diety, zakwaterowanie, zwrot kosztów podróży – 18 330 zł.

Przyjmując, że egzamin na aplikację sędziowsko-prokuratorską będzie trwał 5 dni, to wydatki będą następujące:

- dieta – 13 (członkowie komisji) x 22 zł dieta x 5 dób = 1 430 zł,
- zwrot kosztów podróży – do 300 zł x 13 członków komisji = 3 900 zł,
- zakwaterowanie – do 200 zł x 13 członków komisji x 5 dób = 13 000 zł.

Ogółem – 18 330 zł.

III. Wydatki na wynagrodzenia dla członków zespołu konkursowego za przygotowanie tematów pracy pisemnej oraz pytań na część preselekcyjną, pisemną i ustną konkursu oraz testu psychologicznego – 39 597,48 zł.

Wynagrodzenie dla jednego członka zespołu – 3 045,96 zł

[1 459,84 zł (kwota bazowa) x 3,9 (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego) x 107% (pierwsza stawka awansowa)] x 50% = 3 045,96 zł.

3 045,96 zł x 13 członków zespołu = 39 597,48 zł.

IV. Powiadomienie o terminie egzaminu preselekcyjnego – 27 000 zł

5.000 kandydatów x 5,40 zł (przesyłka ze zwrotnym poświadczeniem odbioru) = 27 000 zł.

V. Wydatki związane z ogłoszeniem informacji o terminie egzaminu na aplikację, egzaminu preselekcyjnego w dzienniku o ogólnopolskim zasięgu i Biuletynie Informacji Publicznej – 9 272 zł (ogłoszenie w Biuletynie jest bezpłatne, natomiast ogłoszenie w „Rzeczypospolitej” wynosi 3 800 zł + 22% VAT = 4 636 zł)

4 636 zł x 2 = 9 272 zł.

VI. Wynagrodzenia dla patronów

Wysokość wynagrodzenia patronów reguluje § 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 maja 2003 r. w sprawie stawek podstawowych wynagrodzenia sędziów sądów powszechnych, asesorów i aplikantów sądowych oraz stawek dodatku funkcyjnego sędziów (Dz. U. Nr 83, poz. 761).

Prace nad projektem ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw obejmą również nowelizację ww. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Stosownie do projektowanych zapisów rozporządzenia wynagrodzenie dla patrona aplikanta sądowo-prokuratorskiego będzie przysługiwać wyłącznie, w przypadkach gdy okres praktyki będzie przekraczał 1 miesiąc. W odniesieniu do praktyk trwających 1 miesiąc bądź krócej wynagrodzenie dla patronów nie będzie wypłacane.

W związku z powyższym, a także z uwagi na fakt, że na pierwszym roku aplikacji sądowo-prokuratorskiej żadna z praktyk odbywana przez aplikantów nie będzie przekraczać 1 miesiąca (§ 18 projektu rozporządzenia), w 2007 r. (a także w okresie styczeń-lipiec 2008 r.) nie będą wypłacane wynagrodzenia dla patronów.

VII. Stypendium dla aplikantów oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne – 2 690 100 zł.

Stypendium dla aplikantów – 2 520 000 zł

300 aplikantów x 2 100 zł (wysokość stypendium miesięczne) x 4 miesiące = 2 520 000 zł.

UWAGA: wynagrodzenie aplikanta może być zwiększone o 50% na osobę będącą na utrzymaniu aplikanta.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne – 9% x 2 100 zł = 189 zł x 300 aplikantów = 56 700 zł x 3 miesiące = 170 100 zł.

VIII. Wynagrodzenia dla wykładowców – 41 600 zł.

Przy założeniu, że na pierwszym roku aplikacji w okresie wrzesień-grudzień 2007 r. podział zajęć będzie przewidywał 2 miesiące praktyki oraz 2 miesiące zajęć seminaryjnych:

130 zł (wynagrodzenie dla wykładowcy za jedną godzinę) x 320 godzin (160 godzin miesięcznie x 2 miesiące) = 41 600 zł.

IX. Wynajem pomieszczeń, w których będą się odbywać zajęcia merytoryczne aplikantów – 250 000 zł (bez uwzględnienia filii).

Rok 2008 i lata kolejne

Należy zauważyć, że powyższe szacunki uwzględniają wzrost wydatków budżetowych z tytułu wejścia w życie przedmiotowej ustawy wyłącznie dla 2007 r., tj. dla pierwszych 4 miesięcy funkcjonowania nowego modelu aplikacji sądowno-prokuratorskiej w ramach Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

Należy zwrócić uwagę, że część z ww. grup wydatków, tj. wydatki na wynagrodzenia dla członków komisji konkursowej (75 195 zł), koszty diet, zakwaterowania i zwroty kosztów podróży dla członków komisji (18 330 zł), wydatki na wynagrodzenia dla członków zespołu konkursowego za przygotowanie pytań (39 597 zł), koszty powiadomienia o terminie egzaminu preselekcyjnego (27 000 zł), wydatki związane z ogłoszeniem informacji o terminie egzaminu na aplikację, egzaminu preselekcyjnego w dzienniku o ogólnopolskim zasięgu i Biuletynie Informacji Publicznej (9 272 zł), ma charakter jednorazowy (każdy z powyższych wydatków będzie ponoszony jednokrotnie w poszczególnych latach funkcjonowania Krajowego Centrum w odniesieniu do kolejnych roczników aplikantów).

Odnosząc się jednak do kosztów aplikacji sądowno-prokuratorskiej dla jednego rocznika aplikantów, poza wyszczególnionymi powyżej wydatkami na 2007 r.,

począwszy od 2008 r., który będzie pierwszym pełnym rokiem funkcjonowania Krajowego Centrum i nowego modelu aplikacji, oraz w latach kolejnych należy stwierdzić, że wydatki związane z wynagrodzeniami patronów oraz wykładowców, koszty wypłaty stypendiów dla aplikantów oraz opłacenia składek na ubezpieczenia zdrowotne będą proporcjonalnie wyższe. Powyższe grupy kosztów w skali roku dla jednego rocznika aplikantów wyniosą odpowiednio:

- stypendia dla aplikantów – 7 560 000 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne – 680 400 zł,
- wynagrodzenia dla patronów – średniorocznie – 262 800 zł.

Zgodnie z zapisami projektu rozporządzenia I rok aplikacji będzie obejmował 8 miesięcy praktyk, II i III rok łącznie 18,5 miesiąca dla specjalizacji sądowej oraz 17 miesięcy dla aplikacji prokuratorskiej.

Stosownie do treści § 26 projektu rozporządzenia w ramach specjalizacji sądowej aplikanci odbywają łącznie na II i III roku aplikacji 18,5 miesiąca praktyki, z czego łączna długość praktyk w poszczególnych wydziałach sądów przekraczających okres 1 miesiąca (wyłącznie w tych przypadkach będzie przysługiwać wynagrodzenie dla patronów) wynosi 11 miesięcy.

Stosownie do treści § 31 projektu rozporządzenia w ramach specjalizacji prokuratorskiej aplikanci odbywają łącznie na II i III roku aplikacji 17 miesięcy praktyki, z czego jedna praktyka w prokuraturze rejonowej – 5 miesięcy, długość natomiast pozostałych nie przekracza 1 miesiąca.

Przy założeniu, że liczba aplikantów na specjalizacji sądowej oraz prokuratorskiej będzie równa (po 150 osób) wynagrodzenia dla patronów będą się kształtować następująco:

a) specjalizacja sędziowska:

1 459,84 zł (wysokość kwoty bazowej dla sędziów i prokuratorów na 2006 r.) x 15% (kwoty bazowej za sprawowanie tej funkcji) = 219 zł x 150 patronów dla aplikantów na specjalizacji sędziowskiej x 11 miesięcy = 361 350 zł (dla II i III roku aplikacji łącznie).

W ujęciu rocznym należy zakładać proporcjonalny podział praktyk, co oznaczać będzie średnioroczny koszt wynagrodzeń dla patronów dla aplikantów o specjalizacji sędziowskiej w wysokości 180 675 zł,

b) specjalizacja prokuratorska:

$1\,459,84 \text{ zł (wysokość kwoty bazowej dla sędziów i prokuratorów na 2006 r.)} \times 15\% \text{ (kwoty bazowej za sprawowanie tej funkcji)} = 219 \text{ zł} \times 150 \text{ patronów dla aplikantów na specjalizacji prokuratorskiej} \times 5 \text{ miesięcy} = 164\,250 \text{ zł (dla II i III roku aplikacji łącznie)}$.

Jakkolwiek średnioroczny koszt wynagrodzeń dla patronów dla aplikantów o specjalizacji prokuratorskiej wyniesie 82 125 zł należy brać pod uwagę fakt, że możliwe jest, iż całość ww. kwoty, tj. 164 250 zł będzie wypłacona „jednorazowo”, ze względu na fakt, iż dotyczyć będzie jednej praktyki, która może odbyć się w całości w trakcie jednego roku budżetowego.

– wynagrodzenia dla patronów-koordynatorów – średniorocznie – 722 700 zł.

Stosownie do treści § 28 ust. 1 projektu rozporządzenia w sprawie aplikacji sądowo-prokuratorskiej Dyrektor Krajowego Centrum wyznacza dla każdego z aplikantów patrona-koordynatora, który służy aplikantowi pomocą merytoryczną oraz nadzoruje i koordynuje prawidłowy przebieg jego praktyk, zgodny z programem aplikacji. Mając na uwadze umiejscowienie przedmiotowego przepisu w strukturze projektu rozporządzenia należy domniemywać, że patron-koordynator zostaje wyznaczony dla aplikantów w ramach specjalizacji, tj. wyłącznie w trakcie II i III roku aplikacji.

Mając na uwadze powyższe, roczne koszty wynagrodzeń patronów-koordynatorów należy szacować na poziomie 722 700 zł.

$1\,459,84 \text{ zł (wysokość kwoty bazowej dla sędziów i prokuratorów na 2006 r.)} \times 15\% \text{ (kwoty bazowej za sprawowanie tej funkcji)} = 219 \text{ zł} \times 300 \text{ patronów-koordynatorów dla aplikantów na specjalizacji sędziowskiej} \times 11 \text{ miesięcy} = 722\,700 \text{ zł}$.

– wynagrodzenia dla wykładowców – 70 200 zł

w zależności od liczby godzin zajęć seminaryjnych w trakcie jednego roku:

130 zł (wynagrodzenie dla wykładowcy za jedną godzinę) x 540 godzin średniorocznie = 70 200 zł.

Należy zauważyć, że projekt rozporządzenia operuje rozkładem czasu trwania praktyk i zajęć seminaryjnych w podziale na lata szkoleniowe w cyklach wrzesień-lipiec, określając czas trwania praktyk oraz minimalną liczbę miesięcy godzin wykładów na pierwszym, drugim i trzecim roku aplikacji. Do oszacowania rocznych skutków finansowych z tytułu wynagrodzeń wykładowców należy jednak przyjąć rok budżetowy, tj. okres styczeń-grudzień. Mając na uwadze powyższe należy podkreślić, że liczba godzin zajęć seminaryjnych dla jednego rocznika aplikantów sądowo-prokuratorskich w poszczególnych latach kalendarzowych nie będzie identyczna. Z projektu rozporządzenia wynika, że na pierwszym, wspólnym roku aplikacji (wrzesień 2007 – lipiec 2008) minimalna liczba wykładów wynosić będzie 408 godzin. W drugim (wrzesień 2008 – lipiec 2009) i trzecim (wrzesień 2009 – lipiec 2010) roku aplikacji ich łączna liczba będzie wynosić 600 i 480 godzin odpowiednio dla specjalizacji sędziowskiej i prokuratorskiej. Przy założeniu, że na pierwszym roku aplikacji w okresie wrzesień-grudzień 2007 r. podział zajęć przewidywał będzie 2 miesiące zajęć seminaryjnych, czyli łącznie 320 godzin, oraz założeniu, że zajęcia przewidziane na drugi i trzeci rok aplikacji będą rozłożone proporcjonalnie w skali roku, na 2008 r. (styczeń-grudzień) przypadnie ok. 284 godzin wykładów, a na 2009 r. ok. 540 godzin wykładów.

Liczba godzin wykładów w 2008 r.:

$(408 \text{ godz. dla I roku aplikacji} - 320 \text{ godz. zrealizowane w okresie IX-XII 2007 r.}) = 88 \text{ godz.}$

$(300 \text{ godz. dla II roku aplikacji sędziowskiej} + 240 \text{ godz. dla II roku aplikacji prokuratorskiej}) \times \frac{4}{11}$ [proporcjonalnie dla 4 miesięcy (wrzesień-grudzień 2008 r.)] = 196 godz.

2008 r. łącznie = 284 godz.

Liczba godzin wykładów w 2009 r.:

(540 godz. dla II roku aplikacji – 196 godz. zrealizowane w okresie IX-XII 2008 r.
= 344 godz.

(300 godz. dla III roku aplikacji sędziowskiej + 240 godz. dla III roku aplikacji
prokuratorskiej) x 4/11 [proporcjonalnie dla 4 miesięcy (wrzesień-grudzień)]
= 196 godz.

2009 r. łącznie = 540 godz.

Dla oszacowania rocznych kosztów wynagrodzeń wykładowców przyjęto wyższy wymiar godzin zajęć seminaryjnych, tj. 540 godzin rocznie ze względu na fakt, że w chwili obecnej nie jest znany dokładny podział godzin zajęć seminaryjnych na poszczególne lata szkoleniowe oraz kalendarzowe, w związku z czym rzeczywisty koszt wynagrodzeń dla wykładowców, np. w 2008 r. może okazać się wyższy od poziomu wynikającego z przyjmowanego do celów szacunkowych rozkładu zajęć.

Łącznie powyższe wydatki, tj. stypendia dla aplikantów, składki na ubezpieczenie zdrowotne, wynagrodzenia dla patronów i patronów koordynatorów oraz wykładowców w ujęciu rocznym będą się kształtować na poziomie ok. 9 296 100 zł.

W 2008 r. należy także uwzględnić:

– wydatki na wynagrodzenia dla członków komisji do przeprowadzenia kolokwium kończącego pierwszy rok aplikacji w wysokości 32 896,26 zł:

a) część pisemna – 16 448,13 zł

Wynagrodzenie dla jednego członka komisji – 1 827,57 zł

[1 459,84 zł (kwota bazowa) x 3,9 (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego) x 107% (pierwsza stawka awansowa)]
x 30% = 1 827,57 zł

1 827,57 zł x 9 członków komisji = 16 448,13 zł,

b) część ustna – 16 448,13 zł

Wynagrodzenie dla jednego członka komisji – 1 827,57 zł

$[1\ 459,84\ \text{zł (kwota bazowa)} \times 3,9 \text{ (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego)} \times 107\% \text{ (pierwsza stawka awansowa)}] \times 30\% = 1\ 827,57\ \text{zł}$

$1\ 827,57\ \text{zł} \times 9 \text{ członków komisji} = 16\ 448,13\ \text{zł.}$

Dodatkowo w 2008 r. koszty wynajmu pomieszczeń, w których będą się odbywać zajęcia merytoryczne aplikantów, wzrosną proporcjonalnie w stosunku do 2007 r. do kwoty ok. 750 000 zł. Należy przy tym zauważyć, że 2008 r. będzie jedynym pełnym rokiem budżetowym, w którym ponoszone będą koszty wynajmu pomieszczeń, jako że od 2009 r. zajęcia będą się odbywać w budynku Krajowego Centrum.

Z kolei po zakończeniu pełnego cyklu kształcenia dla danego rocznika aplikantów należy uwzględnić wydatki związane z przeprowadzeniem egzaminów sędziowskich i prokuratorskich w wysokości ok. 103 563 zł. W przypadku pierwszego rocznika aplikantów wydatki poniższe będą ponoszone w 2010 r.,

– wydatki na wynagrodzenia dla członków komisji egzaminacyjnych za przeprowadzenie egzaminów: sędziowskiego i prokuratorskiego – 60 919,20 zł:

a) egzamin sędziowski – 30 459,60 zł

Wynagrodzenie dla jednego członka komisji – 3 045,96 zł

$[1\ 459,84\ \text{zł (kwota bazowa)} \times 3,9 \text{ (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego)} \times 107\% \text{ (pierwsza stawka awansowa)}] \times 50\% = 3\ 045,96\ \text{zł}$

$3\ 045,96\ \text{zł} \times 10 \text{ członków komisji} = 30\ 459,60\ \text{zł,}$

b) egzamin prokuratorski – 30 459,60 zł

Wynagrodzenie dla jednego członka komisji – 3 045,96 zł

$[1\ 459,84\ \text{zł (kwota bazowa)} \times 3,9 \text{ (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego)} \times 107\% \text{ (pierwsza stawka awansowa)}] \times 50\% = 3\ 045,96\ \text{zł}$

$3\ 045,96\ \text{zł} \times 10 \text{ członków komisji} = 30\ 459,60\ \text{zł.}$

Uwaga: Do powyższych szacunków przyjęto, że w skład komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu prokuratorskiego, analogicznie do składu komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu sędziowskiego, wchodzi 10 osób. W projekcie rozporządzenia w § 43 ust. 2 pkt 4 należy zatem zapis „pięciu do siedmiu prokuratorów...” zastąpić zapisem „pięciu prokuratorów...” tak, aby obsada komisji wynosiła 10 osób.

- wydatki na wynagrodzenia dla członków zespołu egzaminacyjnego za opracowanie zadań praktycznych na część pisemną oraz kazusów na część ustną egzaminu sędziowskiego – 21 321,72 zł.

Wynagrodzenie dla jednego członka zespołu – 3 045,96 zł

$[1\,459,84 \text{ zł (kwota bazowa)} \times 3,9 \text{ (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego)} \times 107\% \text{ (pierwsza stawka awansowa)}] \times 50\%$
= 3 045,96 zł

$3\,045,96 \text{ zł} \times 7 \text{ członków zespołu} = 21\,321,72 \text{ zł}$,

- wydatki na wynagrodzenia dla członków zespołu egzaminacyjnego za opracowanie zadań praktycznych na część pisemną oraz kazusów na część ustną egzaminu prokuratorskiego – 21 321,72 zł.

Wynagrodzenie dla jednego członka zespołu – 3 045,96 zł

$[1\,459,84 \text{ zł (kwota bazowa)} \times 3,9 \text{ (wielokrotność kwoty bazowej dla sędziego sądu okręgowego)} \times 107\% \text{ (pierwsza stawka awansowa)}] \times 50\%$
= 3 045,96 zł

$3\,045,96 \text{ zł} \times 7 \text{ członków zespołu} = 21\,321,72 \text{ zł}$.

Łączne koszty związane z wejściem w życie przedmiotowej ustawy, w zakresie wydatków na jeden pełny trzyletni cykl kształcenia jednego rocznika aplikantów sądowo-prokuratorskich, obejmują wydatki na:

- wynagrodzenia dla członków komisji konkursowej 79 195 zł,
- wynagrodzenia dla członków zespołu konkursowego 39 597 zł,
- diety, zakwaterowanie, zwrot kosztów podróży 18 330 zł,

- powiadomienia o terminie egzaminu preselekcyjnego 27 000 zł,
- ogłoszenie informacji o terminie egzaminu 9 272 zł,
- stypendia dla aplikantów (za 36 miesięcy) 22 680 000 zł,
- składki na ubezpieczenia zdrowotne (za 36 miesięcy) 2 041 200 zł,
- wynagrodzenia dla patronów (za 16 miesięcy łącznie (11+5)) 525 600 zł,
- wynagrodzenia dla patronów-koordynatorów (za 22 miesiące) 1 445 400 zł,
- wynagrodzenia dla wykładowców (za 1.488 godz. zajęć seminaryjnych) 193 440 zł,
- wynagrodzenia dla członków komisji do przeprowadzenia kolokwium 32 896 zł,
- wynagrodzenia członków zespołów egzaminacyjnych 42 643 zł,
- wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych 60 919 zł,
- wynajem pomieszczeń (za 36 miesięcy) 2 250 000 zł

(przy założeniu, że wynajem pomieszczeń na zajęcia seminaryjne obejmie pełen cykl szkoleniowy, tj. 3 lata. W przypadku oddania do użytku nowego budynku dla Krajowego Centrum w 2009 r. koszty wynajmu pomieszczeń ulegną proporcjonalnemu zmniejszeniu).

Razem wydatki na pełny trzyletni cykl kształcenia jednego rocznika aplikantów ok. 29 445 492 zł.

Podmioty prowadzące działalność lobbingową w procesie stanowienia prawa nie wykazały zainteresowania pracami nad projektem ustawy.

Materia uregulowana niniejszym projektem ustawy nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Ewa Ośniecka - Tamecka

Warszawa, 11.10. 2006 r.

Min.EOT/2439/2006/DP/md

Pani
Jolanta Rusiniak
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy o zmianie ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw*, wyrażona na podstawie art. 2, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Ewę Ośniecką - Tamecką, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

Szanowna Pani Minister!

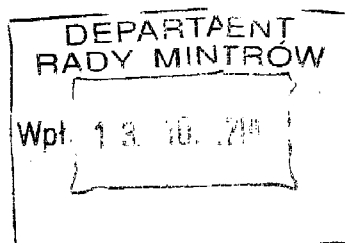
W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-150-06), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

GABINET
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

2006-10-12

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

w sprawie szczegółowego sposobu, trybu uzyskiwania, sporządzania i przekazywania informacji o kandydacie na aplikanta Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury

Na podstawie art. 10a ust.17 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób szczegółowy, tryb uzyskiwania i sporządzania i przekazywania przez organy Policji informacji o osobach umieszczonych przez komisje konkursowe przeprowadzające egzamin konkursowy dla kandydatów na aplikantów Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanych dalej "kandydatami" na liście kwalifikacyjnej.

§ 2. Na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanego dalej „Dyrektorem Krajowego Centrum” komendant wojewódzki Policji właściwy ze względu na miejsce zamieszkania kandydata, zwany dalej "komendantem", zarządza zebranie materiałów stanowiących podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie.

§ 3. 1. Podstawę do sporządzenia informacji o kandydacie stanowią materiały dotyczące kandydata uzyskane w drodze wywiadu środowiskowego.

2. Wzór kwestionariusza wywiadu środowiskowego określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. 1. Wywiad środowiskowy, o którym mowa w § 3, przeprowadza się w terminie określonym przez komendanta, nie dłuższym niż 14 dni od daty wpływu wniosku

Dyrektora Krajowego Centrum. Funkcjonariusza Policji przeprowadzającego wywiad środowiskowy, zwanego dalej „funkcjonariuszem”, należy powiadomić o celu wywiadu.

2. Funkcjonariusz bierze pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną.

3. Wywiad środowiskowy przeprowadza się w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata, w miejscach jego pracy lub nauki, w jednostce wojskowej, w której pełni lub pełnił czynną służbę wojskową, w organizacjach społecznych, do których należy lub należał. Wskazane jest także zebranie informacji we właściwych terenowych organach skarbowych, administracji rządowej i samorządu terytorialnego.

4. Funkcjonariusz przed rozpoczęciem wywiadu środowiskowego powiadamia osobę udzielającą informacji o jego celu.

5. Z przebiegu wywiadu środowiskowego sporządza się notatkę ze wskazaniem osób udzielających informacji, z podaniem ich danych obejmujących nazwisko i imię, adres zamieszkania oraz zawód i miejsce pracy lub rodzaj zajęcia.

6. Do notatki załącza się uzyskane dokumenty.

§ 5. W przypadku potrzeby uzyskania materiałów z innego województwa komendant zwraca się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie materiałów o kandydacie, przesyłając kopię wniosku Dyrektora Krajowego Centrum.

§ 6. W terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku, o którym mowa w § 2, komendant sporządza informację o kandydacie i przedstawia Dyrektorowi Krajowego Centrum, załączając wszystkie zebrane materiały służące do sporządzenia informacji. W przypadku, o którym mowa w § 5, termin przedstawienia informacji przedłuża się o 7 dni.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych
i Administracji

Minister Sprawiedliwości

Uzasadnienie

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 10 ust. 17 ustawy z dnia 1 lipca 2005r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz.U. Nr 169, poz. 1410, z późn. zm.).

W projekcie określony został sposób i tryb oraz zakres uzyskiwania informacji przez organy Policji o kandydacie na aplikanta Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanego dalej „Krajowym Centrum”

Przewiduje się, że Dyrektor Krajowego Centrum skieruje wniosek w w/w zakresie do komendanta wojewódzkiego Policji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania kandydata. Komendant zaś zarządzi sporządzenie wnioskowanych informacji podległym jednostkom.

Informacje o kandydacie na aplikanta Krajowego Centrum gromadzone będą w drodze wywiadu środowiskowego. Wzór kwestionariusza tego wywiadu stanowi załącznik do rozporządzenia.

W projekcie rozporządzenia określony został termin do przeprowadzenia przedmiotowego wywiadu i wynosi on 14 dni od daty wpływu wniosku Dyrektora Krajowego Centrum. Funkcjonariusz przeprowadzający wywiad, powiadomiony uprzednio o jego celu, będzie brał pod uwagę w szczególności zachowania kandydata, jego właściwości i warunki osobiste, sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną. Wywiad środowiskowy przeprowadzany będzie w miejscu pobytu i zamieszkania kandydata oraz w instytucjach jego dotyczących (np. miejsce pracy lub nauki, jednostka wojskowa). Osoba sprawdzana będzie poinformowana przez funkcjonariusza Policji, przed rozpoczęciem wywiadu, o celu jego przeprowadzenia.

Projekt przewiduje także sytuację, w której zaistnieje potrzeba uzyskania niezbędnych materiałów z innego województwa. Wówczas wspomniany wcześniej komendant zwróci się do właściwego komendanta wojewódzkiego Policji o zebranie i przekazanie przedmiotowych materiałów.

Komendant wojewódzki Policji w określonym w projekcie terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, sporządzi informację o kandydacie, załączając wszystkie zebrane materiały i przedstawi Dyrektorowi Krajowego Centrum. Powyższy termin ulegnie przedłużeniu o 7 dni w przypadku konieczności uzyskania informacji z innego województwa.

Projekt przewiduje, że informacja sporządzana przez komendanta wojewódzkiej Policji będzie zawierała następujące dane:

- 1) informację o zachowaniach kandydata, zwłaszcza świadczących o naruszeniu przez niego porządku prawnego,
- 2) informację o kontaktach kandydata ze środowiskami przestępczymi lub grupami środowiskowymi patologii społecznej i o charakterze tych kontaktów,
- 3) informację o okolicznościach dotyczących stanu zdrowia, w tym psychicznego, a w szczególności wskazujących na uzależnienie kandydata od alkoholu, środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- 4) charakterystykę sytuacji rodzinnej i majątkowej oraz warunków bytowych kandydata i jego rodziny,
- 5) informację o przebiegu i uzyskanej oceny pracy zawodowej lub nauki kandydata,
- 6) własne spostrzeżenia funkcjonariusza przeprowadzającego wywiad, mogące mieć istotne znaczenie dla oceny osoby kandydata.

Powyższe punkty znalazły się w projektowanym wzorze kwestionariusza wywiadu środowiskowego.

Ocena skutków regulacji

Projekt rozporządzenia nie wywoła negatywnych skutków społecznych, w szczególności mających wpływ na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało zwiększenia wydatków z budżetu państwa.

Materia projektowanej nowelizacji leży poza zakresem spraw regulowanych przez prawo Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia
w sprawie aplikacji sądowo-prokuratorskiej

Na podstawie art. 10r pkt 1-3 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje

Rozdział 1
Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu konkursowego dla kandydatów na aplikację sądowo – prokuratorską, zwaną dalej „aplikacją”, a także skład, sposób powoływania oraz tryb postępowania zespołu konkursowego i komisji konkursowej;
- 2) organizację i przebieg aplikacji;
- 3) zakres i szczegółowe warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, skład, sposób powoływania oraz tryb postępowania zespołu egzaminacyjnego i komisji egzaminacyjnej.

Rozdział 2
Konkurs dla kandydatów na aplikację

§ 2. Minister Sprawiedliwości wyznacza termin egzaminu konkursowego” dla kandydatów na aplikantów zwanego dalej „konkursem” oraz ustala limity miejsc na aplikację, biorąc pod uwagę prognozowane potrzeby kadrowe sądów i prokuratury.

§ 3.1. Dyrektor Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanego dalej :”Krajowym Centrum”, nie później niż 90 przed terminem rozpoczęcia konkursu zamieszcza w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001r.

o dostępie do informacji publicznej (DZ. Nr 112, poz.1198, z późn. zm.) zwanym dalej „Biuletynem”, a także na stronie internetowej Krajowego Centrum ogłoszenie o konkursie na aplikację.

2. W ogłoszeniu, o którym mowa w ust.1, podaje się w szczególności:

- 1) termin, miejsce i sposób złożenia zgłoszenia o przystąpieniu do konkursu na aplikację, zwanego dalej „zgłoszeniem”;
- 2) termin przeprowadzenia konkursu;
- 3) wzór ankiety personalnej, którą osoba składająca zgłoszenie, o którym mowa w ust.1, zwana dalej „kandydatem” dołącza po wypełnieniu do zgłoszenia;
- 4) limit miejsc na aplikację w danym roku;
- 5) wysokość opłaty konkursowej, o której mowa w art10 b ust.1 ustawy o Krajowym Centrum.

3. Zgłoszenie, o którym mowa w ust.2 pkt 1, powinno zawierać:

- 1) wniosek o dopuszczenie do konkursu;
- 2) ankietę personalną, o której mowa w ust.2 pkt 3, której wzór umieszczony jest na stronie internetowej Krajowego Centrum;
- 3) życiorys;
- 4) oryginał albo urzędowo poświadczony odpis dyplomu ukończenia wyższych studiów prawniczych w Polsce i uzyskania tytułu magistra lub zagranicznych studiów prawniczych uznanych w Polsce albo zaświadczenie o zdanym egzaminie;
- 5) informację o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego opatrzoną datą nie wcześniejszą niż dwa miesiące przed jej złożeniem;
- 6) dowód wniesienia opłaty, o której mowa w ust. 2 pkt 5;
- 7) 3 zdjęcia.

4. Zgłoszenie powinno być złożone przez kandydata najpóźniej 60 dni przed dniem rozpoczęcia konkursu w siedzibie Krajowego Centrum lub siedzibie jego filii osobiście albo za pośrednictwem poczty.

5. W przypadku złożenia zgłoszenia za pośrednictwem poczty za datę jego złożenia uważa się datę stempla pocztowego.

6. Jeżeli zgłoszenie nie spełnia wymogów formalnych określonych w ust.3 Dyrektor Krajowego Centrum wzywa kandydata listem poleconym do usunięcia braków formalnych w trybie określonym w art. 64 § 2 kodeksu postępowania administracyjnego.

7. O pozostawieniu zgłoszenia bez rozpoznania Dyrektor Krajowego Centrum zawiadamia kandydata listem poleconym za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

8. Jeżeli zgłoszenie zostało złożone po terminie, o którym mowa w ust. 4, Dyrektor Krajowego Centrum zwraca je, odmawiając dopuszczenia kandydata do udziału w konkursie.

9. Lista kandydatów zakwalifikowanych do udziału w konkursie jest zamieszczana na stronie internetowej Krajowego Centrum oraz ogłaszana w siedzibie Krajowego Centrum i siedzibach jego filii.

§ 4.1. Nie później niż trzy miesiące przed terminem konkursu Dyrektor Krajowego Centrum, w uzgodnieniu z Ministrem Sprawiedliwości, powołuje zespół do przygotowania tematów pracy pisemnej, pytań na części: preselekcyjną, pisemną i ustną egzaminu konkursowego oraz testu psychologicznego, zwany dalej „zespołem konkursowym”.

2. Zespół konkursowy sporządza:

- 1) zestaw pytań z zakresu wiedzy ogólnej, w tym przede wszystkim prawniczej, w formie testu jednokrotnego wyboru, na część preselekcyjną konkursu;
- 2) zestaw pytań z zakresu wszystkich dziedzin prawa, w formie testu jednokrotnego wyboru, na część pisemną konkursu;
- 3) zestaw tematów pracy pisemnej, dotyczących zagadnień społeczno-prawnych;
- 4) test psychologiczny obejmujący ocenę predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego i prokuratora;
- 5) zestawy pytań na część ustną konkursu, w liczbie odpowiadającej co najmniej dwukrotności limitu przyjęć na aplikację, o którym mowa w § 3 ust.2 pkt 4, obejmujące ocenę wiedzy ogólnej i wiadomości ze wszystkich dziedzin prawa, w tym prawa międzynarodowego publicznego oraz prawa wspólnotowego, znajomości systemu organów władzy i administracji publicznej, a także organów wymiaru sprawiedliwości.

3. W skład zespołu konkursowego, o którym mowa w ust.1, wchodzi :

- 1) trzech przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości;
- 2) sześciu przedstawicieli Dyrektora Krajowego Centrum;
- 3) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny szkoły wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk prawnych;

4) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny szkoły wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk humanistyczno-społecznych;

5) dwóch psychologów.

§ 5.1. Nie później niż 30 dni przed terminem konkursu Minister Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum powołuje komisję do przeprowadzenia konkursu, zwaną dalej „komisją konkursową”.

2. W skład komisji konkursowej wchodzi:

1) przewodniczący, którym jest Dyrektor Krajowego Centrum lub jego zastępcą bądź upoważniony przez Dyrektora wykładowca Krajowego Centrum;

2) sekretarz wyznaczony przez Dyrektora Krajowego Centrum z grona sędziów i prokuratorów delegowanych do Krajowego Centrum;

3) czterech do pięciu przedstawicieli Ministra Sprawiedliwości, wskazanych spośród sędziów i prokuratorów powołanych na stanowisko co najmniej sędziego sądu okręgowego lub prokuratora prokuratury okręgowej - specjalistów z różnych dziedzin prawa;

4) czterech do pięciu przedstawicieli Dyrektora Krajowego Centrum, powołanych spośród wykładowców Krajowego Centrum;

5) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny szkoły wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk prawnych;

6) pracownik naukowy, naukowo-dydaktyczny lub dydaktyczny szkoły wyższej w Rzeczypospolitej Polskiej lub Polskiej Akademii Nauk, posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego z zakresu nauk humanistyczno-społecznych;

7) psycholog.

3. Komisja konkursowa ocenia, czy kandydat na aplikanta odpowiada wymaganiom określonym w art.10 c ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

4. Skład komisji konkursowej jest podawany do wiadomości publicznej poprzez zamieszczenie stosownego ogłoszenia na stronie internetowej Krajowego Centrum oraz w siedzibie Krajowego Centrum, na 30 dni przed rozpoczęciem konkursu.

§ 6.1. Dyrektor Krajowego Centrum zamieszcza w dwóch dziennikach o zasięgu ogólnopolskim oraz na stronie internetowej Krajowego Centrum ogłoszenie o zarządzeniu przeprowadzenia części preselekcyjnej konkursu, w formie testu, zwanego dalej „testem preselekcyjnym”, w którym wskazuje w szczególności:

- 1) sądy i prokuratury apelacyjne, w których test będzie przeprowadzony;
- 2) termin przeprowadzenia testu;
- 3) czas trwania testu i liczbę pytań testowych.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust.2, musi być zamieszczone nie później niż 30 dni przed terminem przeprowadzenia testu preselekcyjnego.

3. Test preselekcyjny trwa 240 minut i składa się z przygotowanych przez zespół konkursowy, o którym mowa w § 4, 240 pytań testowych jednokrotnego wyboru. Za każdą prawidłową odpowiedź na pytanie testowe kandydat uzyskuje jeden punkt.

4. Nieobecność kandydata podczas części preselekcyjnej konkursu, niezależnie od jej przyczyny, uważana jest za odstąpienie od udziału w konkursie.

5. Kandydaci nie mogą korzystać w czasie części preselekcyjnej konkursu z tekstów aktów prawnych, komentarzy, orzecznictwa oraz innej pomocy, a także nie mogą posiadać urządzeń służących do przekazu lub odbioru informacji.

6. Niezwłocznie po zakończeniu testu preselekcyjnego przewodniczący komisji nadzorujących jego przebieg przekazują testy komisji konkursowej, o której mowa w § 5 ust.1, która dokonuje ich sprawdzenia.

7. Do części pisemnej konkursu dopuszczani są kandydaci, którzy uzyskali co najmniej 200 punktów z testu preselekcyjnego.

8. W przypadku, gdy minimalną liczbę punktów, o której mowa w ust.6 uzyska mniejsza liczba kandydatów niż dwukrotność limitu, przyjęć na aplikację w danym roku, do części pisemnej konkursu dopuszczeni zostają kandydaci, którzy otrzymali kolejno największą liczbę punktów. Wówczas jednak liczba kandydatów dopuszczonych do części pisemnej konkursu nie może przekroczyć wskazanej wyżej dwukrotności limitu przyjęć.

§ 7.1. Część pisemna konkursu odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji i składa się z dwóch etapów.

2. Pierwszy etap trwa 180 minut i polega na rozwiązaniu testu wiedzy obejmującej wszystkie dziedziny prawa, składającego się z 180 pytań jednokrotnego wyboru. Za każdą prawidłową odpowiedź kandydat uzyskuje jeden punkt.

3. Drugi etap części pisemnej konkursu trwa 60 minut i polega na przygotowaniu opracowania dotyczącego szczegółowych zagadnień z poszczególnych dziedzin prawa, wybranego przez kandydata z zestawu tematów wskazanego przez komisję, zwanego dalej „opracowaniem”. Opracowanie to jest oceniane pod względem trafności przyjętej koncepcji prezentacji tematu, zwięzłości i logiczności, a także jej poprawności językowej oraz zasobu wiedzy merytorycznej kandydata w zakresie prezentowanej problematyki.

4. Oceny każdego opracowania dokonują niezależnie od siebie dwaj członkowie komisji. Każdy z nich wystawia ocenę na piśmie w systemie punktowym, przy zastosowaniu skali od 0 do 30 punktów, wraz z uzasadnieniem i przekazuje ją niezwłocznie przewodniczącemu komisji. Liczba punktów uzyskanych przez aplikanta za opracowanie jest sumą średnich ocen wystawionych przez obu członków komisji.

5. Komisja sprawdza prace z obu etapów części pisemnej konkursu, o których mowa w ust.2 i 3, niezwłocznie po ich zakończeniu.

6. Do części pisemnej konkursu stosuje się odpowiednio przepisy § 6 ust. 4, 5 i 6.

7. Do części ustnej konkursu dopuszczani są kandydaci, którzy uzyskali co najmniej 190 punktów z części pisemnej.

§ 8.1. Część preselekcyjną i część pisemną konkursu przeprowadza się z zachowaniem zasady anonimowości.

2. Kandydat przystępując do konkursu losuje kopertę, która opatrzona jest indywidualnym kodem. Numer kodu kandydat wpisuje w prawym górnym rogu na pierwszej stronie testów oraz opracowania, o których mowa w § 6 ust.1 oraz § 7 ust.2 i 3. W kopercie umieszczona jest czysta kartka, na której kandydat zapisuje swoje imię i nazwisko, umieszcza ją ponownie w kopercie, którą zakleja i przed przystąpieniem do rozwiązywania testu oraz przygotowania opracowania przekazuje wyznaczonemu członkowi komisji konkursowej. Koperty do czasu rozkodowania prac i ogłoszenia wyników części pisemnej konkursu przewodniczący komisji konkursowej przechowuje w przeznaczonym do tego zaplombowanym pomieszczeniu.

3. Otwarcie kopert zawierających imiona i nazwiska kandydatów następuje po sprawdzeniu i ocenie przez komisję konkursową testów i opracowania, o których mowa w § 6 ust.1 oraz § 7 ust. 2 i 3.

4. Z czynności konkursu, o których mowa w ust.1, sporządza się protokół, który podpisują wszyscy członkowie komisji konkursowej.

§ 9.1. Część ustna konkursu obejmuje sprawdzian wiedzy ogólnej oraz wiadomości z poszczególnych dziedzin prawa, w tym:

- 1) prawa karnego materialnego;
- 2) prawa karnego procesowego, z elementami kryminalistyki i pokrewnych nauk sądowych;
- 3) prawa cywilnego materialnego;
- 4) postępowania cywilnego;
- 5) prawa i postępowania administracyjnego;
- 6) prawa finansowego;
- 7) prawa rodzinnego i nieletnich;
- 8) prawa pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 9) prawa gospodarczego;
- 10) prawa międzynarodowego i wspólnotowego;
- 11) prawa konstytucyjnego oraz ustroju organów ochrony prawnej.

2.Część ustna konkursu obejmuje odpowiedzi na pytania zawarte w wylosowanym przez kandydata zestawie odrębnym dla każdego z przedmiotów, o których mowa w ust.1, składającym się z 4 pytań opracowanym przez zespół konkursowy.

3.Członkowie komisji konkursowej mogą w trakcie części ustnej zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z pytaniami wylosowanego zestawu.

4. Prawidłowość odpowiedzi na poszczególne pytania na zawarte w zestawach, o których mowa w ust.2, oceniana jest oddzielnie, przez każdego z członków komisji właściwego dla danego przedmiotu, w systemie punktowym według skali od 0 – 5 punktów - biorąc pod uwagę ich treść merytoryczną, logikę oraz sposób formułowania myśli i poprawność językową wypowiedzi. Punkty uzyskane od wszystkich członków komisji konkursowej sumuje się. Maksymalna liczba punktów jaką może uzyskać kandydat z części ustnej konkursu wynosi 220.

§ 10.1.Konkurs przeprowadza się w wydzielonej sali, w warunkach zapewniających kandydatom samodzielną pracę, przy czym w sali – poza zdającymi – mogą być obecni tylko członkowie komisji konkursowej. Opuszczenie sali w czasie

egzaminu jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach, pod nadzorem członka komisji konkursowej, wskazanego przez przewodniczącego.

2. Komisja konkursowa jednomyślnie rozstrzyga o liczbie punktów uzyskanych przez kandydata z poszczególnych części konkursu.

3. W przypadku braku jednomyślności przewodniczący zarządza głosowanie. Rozstrzygnięcie komisji konkursowej zapada wówczas większością głosów, przy czym w przypadku równej ich liczby rozstrzyga głos oddany przez przewodniczącego.

4. Do ważności rozstrzygnięcia komisji konkursowej wymagana jest obecność co najmniej sześciu jej członków i przewodniczącego.

§ 11.1. Badanie predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora, przeprowadzane w formie testu psychologicznego, obejmuje w szczególności ocenę zdolności analitycznych, odporności na stres, komunikatywności oraz innych możliwości intelektualnych i cech osobowości kandydata.

2. Czas trwania testu psychologicznego jest uzależniony od zastosowanej metody badawczej, jednak nie jest dłuższy niż 60 minut.

3. Wynik testu psychologicznego jest przedstawiany w formie opisowej.

4. Badanie predyspozycji, o których mowa w ust.1, jest anonimowe; przepis § 8 stosuje się odpowiednio.

§ 12.1. Komisja konkursowa przedstawia Dyrektorowi Krajowego Centrum wyniki konkursu wraz z dokumentacją oraz projekt listy kandydatów na aplikantów, zwanej dalej „listą kwalifikacyjną”. Warunkiem umieszczenia na tej liście jest pozytywny wynik konkursu oznaczający uzyskanie przez kandydata co najmniej 322 punktów łącznie z części pisemnej i ustnej konkursu oraz pozytywny wynik testu psychologicznego.

2. Kolejność miejsca na liście kwalifikacyjnej wyznacza suma punktów uzyskanych przez kandydata ze wszystkich części konkursu. W przypadku uzyskania przez dwóch lub więcej kandydatów takiej samej liczby punktów o miejscu na liście decyduje wynik części pisemnej konkursu.

3. Dyrektor Krajowego Centrum, po uzyskaniu informacji, o których mowa w art.10 a ust.11 ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i

Prokuratury, ogłasza w Biuletynie listę osób przyjętych na aplikację, spełniających wymagania określone w art.10c Ustawy o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury.

Rozdział 3

Organizacja i przebieg aplikacji

§ 13.1. Aplikant odbywa aplikację zgodnie ze szczegółowym programem zajęć seminaryjnych i praktyk zaopiniowanym przez Radę Programową Krajowego Centrum i zatwierdzonym przez Dyrektora Krajowego Centrum.

2. Program, o którym mowa w ust. 1 aplikanci otrzymują najpóźniej w dniu rozpoczęcia aplikacji.

3. Nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy zespoły konsultacyjno-doradcze powoływane przez Dyrektora Krajowego Centrum dokonują, oceny postępów aplikanta w czasie aplikacji, na podstawie wyników przeprowadzonych w tym czasie sprawdzianów wiedzy, kolokwium, opinii wykładowców prowadzących zajęcia oraz opinii opiekunów naukowych i patronów - koordynatorów, o których mowa w § 18 ust.1 i § 26 ust.1.

§ 14.1. W okresie pierwszego roku aplikacji aplikanci odbywają wspólne zajęcia seminaryjne i praktyki.

2. Zajęcia seminaryjne aplikanci odbywają w siedzibie Krajowego Centrum przez pięć dni w tygodniu w wymiarze od sześciu do ośmiu jednostek lekcyjnych dziennie, lecz nie dłużej niż przez trzy tygodnie w jednym cyklu szkoleniowym.

3. Po każdym cyklu zajęć seminaryjnych aplikant odbywa praktyki w sądach, prokuraturach i innych instytucjach wskazanych w programie aplikacji, odpowiadające tematyce tych zajęć.

4. Po każdym bloku przedmiotowo-tematycznym obejmującym zajęcia seminaryjne i praktyki, o których mowa w ust. 3, aplikant przechodzi sprawdzian wiedzy z zakresu tego bloku, w tym przede wszystkim umiejętności jej praktycznego wykorzystania. Oceny sprawdzianu formułowane są w systemie punktowym w skali od 0 do 5 punktów.

5. Do przygotowania szczegółowego zakresu tematycznego oraz metody i formy przeprowadzenia i oceny sprawdzianu Dyrektor Krajowego Centrum powołuje zespół składający się z co najmniej trzech wykładowców Krajowego Centrum.

6. Sprawdzian, o którym mowa w ust.4 odbywa się w siedzibie Krajowego Centrum lub siedzibie jego filii, w terminie wyznaczonym w programie aplikacji.

7. Warunkiem zaliczenia sprawdzianu jest uzyskanie wyznaczonego przez zespół, o którym mowa w ust.5, minimum punktów.

8. Aplikant, który nie zaliczył sprawdzianu może jeden raz przystąpić do niego ponownie, w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Krajowego Centrum.Ust.5, 6 i 7 stosuje się odpowiednio.

§ 15. Przedmiotem zajęć seminaryjnych, w okresie aplikacji, o którym mowa w § 14 ust.1, jest:

- 1) prawo karne materialne i procesowe - w wymiarze nie mniej niż 120 godz.;
- 2) prawo administracyjne materialne i procesowe - w wymiarze nie mniej niż 32 godz.;
- 3) prawo finansowe – w wymiarze nie mniej niż 24 godz.;
- 4) prawo gospodarcze w wymiarze – nie mniej niż 72 godz.;
- 5) prawo europejskie i wspólnotowe, zagadnienia konstytucyjne i ustrojowe oraz organizacja sądów, prokuratur i innych organów ochrony prawnej - w wymiarze nie mniej niż 40 godz.;
- 6) logika prawnicza i wykładnia prawa - w wymiarze nie mniej niż 24 godz.;
- 7) kryminalistyka i pokrewne nauki sądowe - w wymiarze nie mniej niż 32 godz.;
- 8) etyka zawodowa – w wymiarze nie mniej niż 16 godz.;
- 9) metodyka pracy sędziego i prokuratora – nie mniej niż 40 godz.

§ 16. Aplikanci odbywają praktyki zgodnie z programem, o którym mowa w § 18 ust.1, w szczególności w :

- 1) prokuraturze rejonowej – 1 miesiąc;
- 2) prokuraturze okręgowej – 1 miesiąc;
- 3) wydziale grodzkim sądu rejonowego – 1 miesiąc;
- 4) wydziale karnym sądu rejonowego – 1 miesiąc;
- 5) Instytucie Ekspertyz Sądowych – 1 tydzień;
- 6) wydziale gospodarczym sądu rejonowego – 1 miesiąc;

- 7) wydziale gospodarczym sądu okręgowego -1 miesiąc;
- 8) wojewódzkim sądzie administracyjnym – 3 tygodnie;
- 9) organach kontroli skarbowej oraz organach celnych – 2 tygodnie.

§ 17.1. Aplikanci mogą uczestniczyć w dodatkowych zajęciach warsztatowo-laboratoryjnych z wybranego języka obcego, zwanych dalej „zajęciami językowymi”, organizowanych przez Krajowe Centrum.

2. Zajęcia językowe odbywają się w czasie wolnym aplikantów uczestniczących, zgodnie z programem aplikacji, w obowiązkowych cyklach zajęciach seminaryjnych, o których mowa w § 14 ust.3.
3. Zajęcia językowe mają celu doskonalenie przez aplikantów znajomości obcego specjalistycznego języka prawniczego.

§ 18.1. Dyrektor Krajowego Centrum wyznacza aplikantowi pierwszego roku, spośród wykładowców Krajowego Centrum, konsultanta naukowego, który służy mu pomocą merytoryczną w ramach jego pracy własnej oraz nadzoruje i koordynuje prawidłowy przebieg aplikacji zgodny z jej programem.

2. Jeden konsultant jest wyznaczany dla nie więcej niż 20 aplikantów równocześnie.

§ 19.1. Na czas odbywania praktyki w poszczególnych jednostkach organizacyjnych sądów, prokuratury i innych instytucji objętych programem praktyk Dyrektor Krajowego Centrum, w uzgodnieniu z właściwym ze względu na miejsce odbywania praktyki prezesem sądu apelacyjnego lub prokuratorem apelacyjnym, wyznacza patrona aplikanta.

2. Patron zapoznaje aplikanta z czynnościami należącymi do zakresu obowiązków aplikanta w trakcie praktyki i niezwłocznie po jej zakończeniu przedstawia konsultantowi naukowemu, o którym mowa w § 18 ust.1, pisemną opinię wraz z oceną przebiegu praktyki i postępów czynionych przez aplikanta.

3. Oceny, o których mowa w ust.2 formułowane są w systemie punktowym w skali od 0 do 4 punktów.

4. Punkty uzyskane przez aplikanta w wyniku oceny wszystkich praktyk są sumowane z punktami uzyskanymi przez niego ze sprawdzianów wiedzy przeprowadzanych w czasie aplikacji.

§ 20.1. Pierwszy rok aplikacji kończy kolokwium z całości materiału objętego programem aplikacji w okresie poprzedzającym to kolokwium. Kolokwium odbywa się w lipcu każdego roku w siedzibie Krajowego Centrum.

2. Warunkiem dopuszczenia aplikanta do kolokwium jest zaliczenie sprawdzianów ze wszystkich bloków przedmiotowo-programowych objętych programem aplikacji, o których mowa w § 14 ust.4.

3. Kolokwium przeprowadza komisja, zwana dalej „komisją do przeprowadzenia kolokwium”.

4. W skład komisji wchodzi:

- 1) przewodniczący, którym jest Dyrektor Krajowego Centrum lub jego zastępca;
- 2) sekretarz, wyznaczony przez Dyrektora Krajowego Centrum z grona sędziów i prokuratorów delegowanych do Krajowego Centrum;
- 3) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości;
- 4) sześciu do ośmiu wykładowców Krajowego Centrum – specjalistów z dziedzin prawa objętych zakresem kolokwium, o których mowa w ust.13, z uwzględnieniem logiki prawniczej i wykładni prawa oraz kryminalistyki i pokrewnych nauk sądowych.

5. O składzie komisji, terminie i miejscu kolokwium przewodniczący komisji zawiadamia, co najmniej z miesięcznym wyprzedzeniem, członków komisji oraz aplikantów przystępujących do kolokwium.

6. Kolokwium składa się z części pisemnej i ustnej.

7. Część pisemna kolokwium polega na sporządzeniu odpowiedniego pisma procesowego lub opracowaniu decyzji procesowej z zakresu prawa: karnego, gospodarczego, finansowego i administracyjnego, w oparciu o przygotowane przez członków komisji na potrzeby kolokwium akta spraw, te same dla wszystkich zdających.

8. Część pisemna kolokwium trwa trzy dni, po 6 godzin każdego dnia i odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji.

9. W trakcie części pisemnej aplikant może posługiwać się tekstami aktów prawnych, komentarzami i zbiorami orzeczeń, jak również korzystać z komputera z oprogramowaniem obejmującym bazy danych zawierające akty prawne, komentarze oraz orzecznictwo. Nie może natomiast korzystać z urządzeń służących do przekazu i odbioru.

10. Ocena poszczególnych zadań części pisemnej kolokwium, o których mowa w ust.5, dokonywana jest w systemie punktowym, przy zastosowaniu skali od 0 do 30

punktów. Za część pisemną kolokwium aplikant może otrzymać nie więcej niż 120 punktów. Pozytywny wynik z części pisemnej kolokwium otrzymuje aplikant, który uzyskał co najmniej 80 punktów, w tym co najmniej 10 punktów z każdego zadania tej części.

11. Poszczególne zadania części pisemnej kolokwium są oceniane przez co najmniej dwóch członków komisji. Każdy z nich, niezależnie od siebie, wystawia ocenę na piśmie w systemie punktowym, przy zastosowaniu skali, o której mowa w ust. 8, wraz z uzasadnieniem i przekazuje ją niezwłocznie przewodniczącemu komisji. Liczba punktów uzyskanych przez aplikanta z części pisemnej kolokwium, jest sumą średnich ocen wystawionych przez członków komisji za poszczególne zadania.

12. Przewodniczący komisji przechowuje dokumenty zawierające oceny wystawione przez członków komisji.

13. Aplikant, który uzyskał pozytywną ocenę z części pisemnej kolokwium, przystępuje do części ustnej.

14. Część ustna kolokwium polega na rozwiązaniu kasusów i udzieleniu odpowiedzi na związane z nimi pytania zawarte w wylosowanych zestawach. Każdy zestaw składa się z trzech kasusów opracowanych przez członków komisji odrębnie dla każdego z przedmiotów, objętych kolokwium.

15. Przedmiotami części ustnej kolokwium są:

- 1) prawo karne materialne;
- 2) prawo karne procesowe;
- 3) prawo administracyjne materialne i procesowe;
- 4) prawo finansowe;
- 5) prawo gospodarcze;
- 6) prawo europejskie i wspólnotowe, zagadnienia konstytucyjne i ustrojowe oraz organizacja sądów, prokuratur i innych organów ochrony prawnej;
- 7) logika prawnicza i wykładnia prawa;
- 8) kryminalistyka i pokrewne nauki sądowe.

16. Członkowie komisji mogą zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z kasusami wylosowanego zestawu.

17. Prawdliwość rozwiązania kasusów i odpowiedzi na pytania oceniana jest oddzielnie, przez członków komisji właściwych dla danego przedmiotu, w systemie

punktowym według skali od 0 – 5 punktów. Za część ustną kolokwium aplikant może uzyskać nie więcej niż 120 punktów.

18. Członkowie komisji przekazują niezwłocznie przewodniczącemu komisji sporządzone na piśmie oceny odpowiedzi, o których mowa w ust. 15. Przepis ust. 10 stosuje się odpowiednio.

19. W trakcie części ustnej kolokwium aplikant może posługiwać się tekstami aktów prawnych udostępnionymi przez komisję. Czas przygotowania do odpowiedzi na pytania zawarte w poszczególnych wylosowanych zestawach, o których mowa w ust. 12, wynosi maksymalnie 15 minut.

20. Rezygnacja z odpowiedzi jest równoznaczna z uzyskaniem 0 punktów.

21. Komisja ustala liczbę punktów uzyskanych przez każdego z aplikantów w części ustnej kolokwium, która jest sumą punktów przyznanych aplikantowi przez poszczególnych członków komisji.

22. Pozytywny wynik kolokwium, zwany „zaliczeniem” uzyskuje aplikant, który otrzymał co najmniej 1 punkt z każdego zadania, o którym mowa w § 20 ust. 14, w ramach wszystkich przedmiotów części ustnej kolokwium oraz łącznie z części pisemnej i ustnej co najmniej 135 punktów.

§ 21.1. Z przebiegu kolokwium sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują przewodniczący i członkowie komisji uczestniczący w kolokwium. Członkowie komisji mogą zgłaszać uwagi do protokołu.

2. Przewodniczący komisji przekazuje protokół w terminie 3 dni Dyrektorowi Krajowego Centrum.

§ 22. Kolokwium poprawkowe przeprowadzane jest w terminie wyznaczonym przez Dyrektora Krajowego Centrum nie później jednak niż ciągu dwóch miesięcy od dnia zakończenia kolokwium. Przepisy § 20 i 21 stosuje się odpowiednio.

§ 23.1. Przedmiotami zajęć seminaryjnych dla aplikantów drugiego i trzeciego roku, w ramach specjalizacji sądowej, są:

- 1) prawo karne materialne, procesowe i wykonawcze – w wymiarze nie mniej niż 80 godz.;
- 2) prawo i postępowanie cywilne – w wymiarze nie mniej niż 288 godz.;
- 3) prawo rodzinne i opiekuńcze – w wymiarze nie mniej niż 56 godz.;

- 4) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych – w wymiarze nie mniej niż 64 godz.;
- 5) prawo gospodarcze – w wymiarze nie mniej niż 56 godz.;
- 6) prawo wspólnotowe – w wymiarze nie mniej 16 godz.

2. W ramach zajęć, o których mowa w ust.1, aplikanci poznają przede wszystkim metodykę pracy sędziego oraz doskonałą umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej i znajomości orzecznictwa w praktyce sądowej.

§ 24. W ramach specjalizacji sądowej aplikanci odbywają, zgodnie z programem aplikacji, praktykę w :

- 1) sądzie rejonowym wydziale grodzkim – karnym -1 miesiąc;
- 2) sądzie rejonowym wydziale karnym - 2 miesiąc;
- 3) sądzie okręgowym wydziale karnym – 1 miesiąc;
- 4) sądzie apelacyjnym wydziale karnym – 2 tygodnie;
- 5) sądzie okręgowym wydziale penitencjarnym – 2 tygodnie;
- 6) sądzie rejonowym wydziale grodzkim cywilnym – 1 miesiąc;
- 7) sądzie rejonowym wydziale cywilnym – 2 miesiące;
- 8) sądzie okręgowym wydziale cywilnym – 2 miesiące;
- 9) sądzie apelacyjnym wydziale cywilnym -2 tygodnie;
- 10) sądzie rejonowym wydziale rodzinnym i nieletnich – 2 miesiące;
- 11) sądzie rejonowym wydziale ksiąg wieczystych – 2 tygodnie;
- 12) sądzie rejonowym wydziale gospodarczym – 1 miesiąc;
- 13) sąd rejonowy wydział gospodarczy upadłościowy – 2 tygodnie;
- 14) sądzie rejonowy wydział gospodarczy KRS - 2 tygodnie;
- 15) sądzie okręgowym wydziale gospodarczym – 1 miesiąc;
- 16) sądzie rejonowym wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych – 1 miesiąc;
- 17) sądzie okręgowym wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych -1 miesiąc;
- 18) sądzie apelacyjnym wydziale pracy i ubezpieczeń społecznych – 2 tygodnie.

§ 25. Do organizacji i przebiegu aplikacji w ramach specjalizacji sądowej stosuje się odpowiednio przepisy § 13, § 14 ust. 2 – 8 i § 17.

§ 26.1. Dyrektor Krajowego Centrum wyznacza spośród sędziów zgłoszonych przez prezesa sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce odbywania praktyk aplikanta patrona koordynatora, który służy aplikantowi pomocą

merytoryczną oraz nadzoruje i koordynuje prawidłowy przebieg jego praktyk, zgodnie z programem aplikacji. Patronem koordynatorem może być co najmniej sędzia sądu okręgowego.

2. Zgłoszenie kandydatów, o których mowa w ust.1, powinno zawierać niezbędne dane dotyczące: stażu pracy na poszczególnych stanowiskach, pełnionych funkcji, doświadczenia w działalności szkoleniowej, w tym w zakresie sprawowania patronatu nad aplikantami, cech i predyspozycji osobistych istotnych dla prawidłowego wykonywania obowiązków patrona koordynatora.

§ 27.1. Na czas odbywania praktyki w poszczególnych wydziałach, działach i pozostałych jednostkach organizacyjnych sądów, prokuratury i innych instytucji ujętych w programie aplikacji Dyrektor Krajowego Centrum w uzgodnieniu z patronem koordynatorem wyznacza patrona aplikanta, spośród kandydatów zgłoszonych przez kierownika szkolenia sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce odbywania praktyki.

2. Do zgłoszenia kandydatów na patronów stosuje się odpowiednio przepisy § 26 ust.2.

3. Do patronów stosuje się odpowiednio przepisy § 19 ust. 2 - 4.

§ 28.1. Przedmiotem zajęć seminaryjnych dla aplikantów drugiego i trzeciego roku w ramach specjalizacji prokuratorskiej jest :

- 1) prawo karne materialne – nie mniej niż 56 godz.;
- 2) prawo karne procesowe – nie mniej niż 120 godz.;
- 3) prawo i postępowanie cywilne – nie mniej niż 88 godz.;
- 4) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych - 24 godz.;
- 5) prawo gospodarcze - nie mniej niż 28 godz.;
- 6) kryminalistyka i pokrewne nauki sądowe – nie mniej niż 120 godz.;
- 7) prawo rodzinne i nieletnich (opiekuńcze) – nie mniej niż 28 godz.;
- 8) prawo wspólnotowe - nie mniej niż 16 godz.

2. W ramach zajęć, o których mowa w ust.1, aplikanci poznają przede wszystkim metodykę pracy prokuratora oraz doskonałą umiejętność wykorzystania interdyscyplinarnej wiedzy teoretycznej i znajomości orzecznictwa w praktyce prokuratorskiej.

§ 29. W ramach specjalizacji prokuratorskiej aplikanci odbywają praktykę zgodnie z programem aplikacji, w szczególności w:

- 1) prokuraturze rejonowej - 4 miesiące;
- 2) prokuraturze okręgowej w wydziale śledczym – 1 miesiąc;
- 3) prokuraturze okręgowej w wydziale sprawującym nadzór nad postępowaniem przygotowawczym – 1 miesiąc;
- 4) prokuraturze okręgowej w wydziale postępowania sądowego – 1 miesiąc;
- 5) prokuraturze apelacyjnej – 1 miesiąc;
- 6) sądzie rejonowym wydziale cywilnym – 1 miesiąc;
- 7) sądzie rejonowym wydziale rodzinnym i nieletnich – 1 miesiąc;
- 8) rejonowym sądzie pracy i ubezpieczeń społecznych – 2 tygodnie;
- 9) sądzie rejonowym wydziale grodzkim karnym – 1 miesiąc;
- 10) sądzie rejonowym wydziale karnym – 1 miesiąc;
- 11) sądzie okręgowym wydziale karnym I instancyjnym – 1 miesiąc;
- 12) sądzie okręgowym wydziale karnym odwoławczym – 1 miesiąc;
- 13) sądzie apelacyjnym wydziale karnym – 2 tygodnie;
- 14) sądzie okręgowym wydziale cywilnym I instancyjnym – 1 miesiąc;
- 15) sądzie okręgowym wydziale cywilnym odwoławczym – 1 miesiąc;
- 16) laboratorium kryminalistycznym, zakładzie medycyny sądowej oraz klinice psychiatrycznej – 1 miesiąc;
- 17) komendzie policji – pionie śledczym – 1 miesiąc.

§ 30. Do organizacji i przebiegu aplikacji w ramach specjalizacji prokuratorskiej stosuje się odpowiednio przepisy § 25, § 26 i § 27. Przewidziane w tych przepisach uprawnienia prezesów sądów apelacyjnych, kierowników szkolenia sądów apelacyjnych oraz sędziów sądów okręgowych przysługują odpowiednio: prokuratorom apelacyjnym, kierownikom szkolenia prokuratur apelacyjnych oraz prokuratorom prokuratur okręgowych.

Rozdział 4

Egzamin sędziowski i prokuratorski

§ 31.1. Nie później niż na trzy miesiące przed terminem egzaminu sędziowskiego Minister Sprawiedliwości powołuje na wniosek Dyrektora Krajowego

Centrum zespół do opracowania zadań praktycznych na część pisemną oraz kazusów na część ustną egzaminu, zwany dalej „zespołem egzaminacyjnym”, w skład którego wchodzi:

- 1) dwóch do trzech sędziów wskazanych przez Dyrektora Krajowego Centrum spośród wykładowców Krajowego Centrum;
- 2) trzech do czterech sędziów co najmniej sądu okręgowego, spośród kandydatów zgłoszonych przez wszystkich prezesów sądów apelacyjnych;
- 3) przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości;
- 4) przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa.

2. Przygotowanie części pisemnej egzaminu polega na opracowaniu przez zespół egzaminacyjny akt spraw sądowych na potrzeby tego egzaminu lub zakwalifikowaniu na te potrzeby akt spraw przekazanych na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum przez prezesów sądów apelacyjnych.

3. Nie później niż 30 dni przed terminem egzaminu członkowie komisji egzaminacyjnej otrzymują akta, o których mowa w ust.2, na część pisemną oraz zestawy kazusów na część ustną egzaminu opracowane przez zespół egzaminacyjny, zatwierdzone przez Ministra Sprawiedliwości.

§ 32.1. Aplikanci, odbywający aplikację w ramach specjalizacji sądowej zdają egzamin sędziowski przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z :

- 1) przewodniczącego, którym jest Dyrektor Krajowego Centrum lub jego zastępca;
- 2) sekretarza, wyznaczonego przez Dyrektora Krajowego Centrum z grona sędziów delegowanych do Krajowego Centrum;
- 3) pięciu do siedmiu sędziów co najmniej sądu okręgowego – specjalistów z dziedzin prawa objętych zakresem egzaminu, spośród kandydatów wskazanych przez prezesów wszystkich sądów apelacyjnych;
- 4) dwóch do trzech wykładowców Krajowego Centrum wskazanych przez Dyrektora Krajowego Centrum;
- 5) przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości;
- 6) przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa.

3. Podczas egzaminu mogą być obecni prezesi sądów apelacyjnych, oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji – wybitni specjaliści z różnych dziedzin

prawa, którzy nie mogą brać udziału w naradzie rozstrzygającej o wynikach egzaminu.

§ 33. O składzie komisji egzaminacyjnej, terminie i miejscu egzaminu przewodniczący komisji zawiadamia, co najmniej miesiąc wcześniej, członków komisji oraz aplikantów przystępujących do egzaminu.

§ 34. Dyrektor Krajowego Centrum dopuszcza do egzaminu sędziowskiego aplikanta, który odbył aplikację zgodnie z programem, po uzyskaniu opinii o aplikancie wystawionej przez patrona koordynatora. Przepis § 20 ust.2 stosuje się odpowiednio.

§ 35.1. Część pisemna egzaminu sędziowskiego, zwanego dalej „egzaminem”, trwa cztery dni, po 6 godzin dziennie i odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji egzaminacyjnej.

2. Część pisemna egzaminu polega na opracowaniu orzeczenia końcowego wraz z uzasadnieniem w sprawie: karnej i cywilnej oraz z zakresu prawa gospodarczego – po 6 godzin, a także z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz rodzinnego i opiekuńczego – po 3 godz., na podstawie akt spraw sądowych zakwalifikowanych lub opracowanych na potrzeby egzaminu przez zespół egzaminacyjny.

3. W trakcie części pisemnej aplikant może posługiwać się tekstami aktów prawnych, komentarzami i zbiorami orzeczeń. Zdający nie może posiadać urządzeń służących do przekazu i odbioru informacji.

4. Ocena każdego zadania części pisemnej egzaminu, dokonywana jest w systemie punktowym, przy zastosowaniu skali od 0 – 30 punktów. Z części pisemnej zdający może otrzymać nie więcej niż 150 punktów.

5. Do części ustnej egzaminu dopuszczeni są aplikanci, którzy uzyskali co najmniej 100 punktów z części pisemnej egzaminu, w tym co najmniej 10 punktów z każdego zadania tej części.

6. Oceny każdego zadania części pisemnej egzaminu opracowanego przez zdającego dokonują niezależnie od siebie co najmniej dwaj członkowie komisji egzaminacyjnej. Każdy z nich wystawia na piśmie ocenę na zasadach, o których mowa w ust. 4, wraz z uzasadnieniem i przekazuje ją niezwłocznie

przewodniczącemu komisji. Liczba punktów, które otrzymuje zdający z egzaminu pisemnego, jest sumą średnich ocen wystawionych przez członków komisji egzaminacyjnej za poszczególne zadania.

7. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej przechowuje dokumenty zawierające oceny wystawione przez członków komisji.

§ 36. Przedmiotami części ustnej egzaminu sędziowskiego są:

- 1) prawo cywilne materialne oraz rodzinne i opiekuńcze;
- 2) postępowanie cywilne;
- 3) prawo pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 4) prawo gospodarcze;
- 5) prawo karne materialne;
- 6) prawo karne procesowe i wykonawcze;
- 7) prawo międzynarodowe i wspólnotowe.

§ 37.1. Część ustną egzaminu sędziowskiego przeprowadzają poszczególni egzaminatorzy w obecności komisji egzaminacyjnej. Część ustna egzaminu polega na rozwiązaniu trzech kazusów i udzieleniu odpowiedzi na związane z nimi pytania zawarte w zestawach opracowanych przez zespół konkursowy, o którym mowa § 31 ust.1, odrębnych dla każdego przedmiotu objętego zakresem egzaminu.

2. Członkowie komisji egzaminacyjnej mogą zadawać pytania dodatkowe, związane tematycznie z pytaniami wylosowanego zestawu.

3. Oceny prawidłowości rozwiązania kazusów oraz odpowiedzi aplikanta na pytania wystawiane są oddzielnie przez poszczególnych członków komisji, każdy w ramach swojej specjalizacji, w systemie punktowym według skali od 0 – 5 punktów. Za część ustną egzaminu aplikant może uzyskać nie więcej niż 105 punktów.

4. Członkowie komisji przekazują niezwłocznie przewodniczącemu komisji sporządzone na piśmie oceny odpowiedzi, o których mowa w ust.3. Przepis § 20 ust.10 stosuje się odpowiednio.

5. W czasie części ustnej egzaminu aplikant może posługiwać się tekstami aktów prawnych udostępnionymi przez komisję. Czas przygotowania do odpowiedzi na pytania zawarte w poszczególnych wylosowanych zestawach, o których mowa w ust.1, wynosi maksymalnie 15 minut.

6. Rezygnacja z odpowiedzi jest równoznaczna z uzyskaniem 0 punktów.

7. Ocena końcowa uzyskana przez aplikanta z części ustnej egzaminu jest sumą punktów przyznanych aplikantowi przez każdego z członków komisji.

§ 38.1. Z przebiegu egzaminu sporządza się niezwłocznie protokół, który podpisują przewodniczący i członkowie komisji uczestniczący w egzaminie. Członkowie komisji mogą zgłaszać do protokołu uwagi i spostrzeżenia.

2. Przewodniczący komisji przekazuje Ministrowi Sprawiedliwości protokół w terminie 7 dni od dnia zakończenia egzaminu.

§ 39.1. Aplikanci odbywający aplikację w ramach specjalizacji prokuratorskiej zdają egzamin prokuratorski przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum.

2. Komisja egzaminacyjna składa się z :

- 1) przewodniczącego, którym jest Dyrektor Krajowego Centrum lub jego zastępca;
- 2) sekretarza, wyznaczonego przez Dyrektora Krajowego Centrum z grona prokuratorów delegowanych do Krajowego Centrum;
- 3) pięciu do siedmiu prokuratorów co najmniej prokuratury okręgowej – specjalistów z dziedzin prawa objętych zakresem egzaminu, spośród kandydatów wskazanych przez wszystkich prokuratorów apelacyjnych;
- 4) dwóch do trzech prokuratorów wskazanych przez Dyrektora Krajowego Centrum spośród wykładowców Krajowego Centrum;
- 5) przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości-Prokuratora Generalnego;
- 6) przedstawiciela Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym.

3. Podczas egzaminu mogą być obecni prokuratorzy apelacyjni, oraz osoby zaproszone przez przewodniczącego komisji – wybitni specjaliści z różnych dziedzin prawa, którzy nie mogą brać udziału w naradzie rozstrzygającej o wynikach egzaminu.

§ 40.1. Część pisemna egzaminu prokuratorskiego, zwanego dalej egzaminem, trwa trzy dni, po 6 godzin dziennie i odbywa się w obecności co najmniej trzech członków komisji.

2. Część pisemna egzaminu polega sporządzeniu aktu oskarżenia oraz apelacji od wyroku w sprawie karnej, a także pozwu lub wniosku procesowego w sprawie

cywilnej, w tym z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, na podstawie akt prokuratorskich i sądowych zakwalifikowanych lub opracowanych na potrzeby egzaminu przez zespół konkursowy, o którym mowa w § 31 ust. 1.

3. Ocena każdej pracy pisemnej, o której mowa w ust.2, dokonywana jest w systemie punktowym, przy zastosowaniu skali od 0 – 30 punktów. Z części pisemnej zdający może otrzymać nie więcej niż 90 punktów.

4. Do części ustnej egzaminu dopuszczeni są aplikanci, którzy uzyskali co najmniej 60 punktów z części pisemnej egzaminu, w tym co najmniej 10 punktów z każdej pracy pisemnej.

5. Przedmiotami części ustnej egzaminu prokuratorskiego są:

- 1) prawo karne materialne;
- 2) prawo karne procesowe;
- 3) prawo cywilne, rodzinne i opiekuńcze, elementy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz postępowanie cywilne;
- 4) prawo gospodarcze;
- 5) prawo wspólnotowe;
- 6) kryminalistyka i pokrewne nauki sądowe (medycyna sądowa, psychiatria i psychologia sądowa);
- 7) prawo międzynarodowe i wspólnotowe.

6. Oceny prawidłowości rozwiązania kazusów oraz odpowiedzi aplikanta na pytania wystawiane są oddzielnie przez poszczególnych członków komisji, każdy w ramach swojej specjalizacji, w systemie punktowym według skali od 0 – 5 punktów. Z części ustnej egzaminu aplikant może uzyskać nie więcej niż 105 punktów.

§ 41. Do egzaminu prokuratorskiego stosuje się odpowiednio przepisy § 31, § 33 § 34, § 35 ust.3,6 i 7, § 37 ust.1 i 2 oraz ust. 4 - 7, a także § 38.

Przewidziane w tych przepisach uprawnienia sędziów sądów okręgowych i apelacyjnych oraz prezesów sądów apelacyjnych przysługują odpowiednio: prokuratorom prokuratur okręgowych i apelacyjnych oraz prokuratorom apelacyjnym.

Rozdział 5
Przepis końcowy

§ 42. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Uwagi ogólne.

Projektowane rozporządzenie kompleksowo reguluje problematykę prowadzenia przez Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury aplikacji sądowo-prokuratorskiej, od naboru na aplikację do egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego.

Diametralna zmiana dotychczas obowiązującego modelu aplikacji sądowej i prokuratorskiej wiąże się przede wszystkim z przejęciem zadań w tym zakresie przez Krajowe Centrum, a w konsekwencji wprowadzenie tej problematyki do przepisów ustawy o Krajowym Centrum.

Dotychczas kwestie te były uregulowane w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych i ustawie o prokuraturze oraz w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 września 2002 r. w sprawie aplikacji sądowej i prokuratorskiej (Dz. U. Nr 154, poz. 1283, z późn. zm.).

Aplikanci Krajowego Centrum będą de facto mieli status słuchaczy tej „Szkoły” tak jak ma to miejsce w innych krajach, w których funkcjonują tego rodzaju modele szkolenia wstępnego przyszłych sędziów i prokuratorów np. w Hiszpanii, Francji czy Portugalii.

Zajęcia seminaryjne prowadzone w siedzibie Krajowego Centrum lub siedzibach jego filii będą przede wszystkim nastawione na praktyczne ujęcie prezentowanych zagadnień, ujętych w cykle przedmiotowo-tematyczne. Dopełnieniem tej nauki będą praktyki jakie aplikanci będą odbywać w sądach, prokuraturach i innych instytucjach związanych z funkcjonowaniem wymiaru sprawiedliwości.

Wykładowcami prowadzącymi zajęcia seminaryjne będą najbardziej doświadczeni i sprawdzeni sędziowie , prokuratorzy i specjaliści z różnych dziedzin prawa i nauk około - prawnych, posiadający nie tylko dużą wiedzę merytoryczną lecz także predyspozycje dydaktyczne.

Zgodnie z założeniami nowego modelu aplikacji sądowo-prokuratorskiej istotnej zmianie ulegnie także, jedno ze słabszych jej ogniw, jakim jest system praktyk i patronatu nad aplikantami.

Wszystkie te zmiany mają na celu zapewnienie maksymalnie efektywnego przygotowania, w czasie aplikacji, przyszłych kadr sędziowskich i prokuratorskich do wykonywania tych trudnych i jakże odpowiedzialnych zawodów.

Przy ich opracowywaniu uwzględniono sprawdzone rozwiązania w tym zakresie funkcjonujące w innych krajach nie tylko Unii Europejskiej.

Uregulowania szczegółowe

Rozporządzenie podzielono na rozdziały zawierające przepisy określające szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania konkursu dla kandydatów na aplikację, skład, sposób powoływania członków zespołu i komisji konkursowych oraz tryb ich postępowania, organizację i przebieg aplikacji, w tym: system punktowej oceny postępów aplikanta w czasie aplikacji oraz wyników egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego, szczegółowy tryb i warunki odbywania aplikacji, w tym w ramach specjalizacji sędziowskiej lub prokuratorskiej oraz szczegółowy tryb i warunki sprawowania patronatu nad aplikantami, a także szczegółowe warunki i tryb przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego, skład zespołu i komisji egzaminacyjnej oraz sposób powoływania ich członków oraz tryb ich postępowania.

W § 2 projektu rozporządzenia zawarte jest upoważnienie dla Ministra Sprawiedliwości do wyznaczania terminu egzaminu konkursowego dla kandydatów na aplikantów zwanego „konkuresem”.

Dyrektor Krajowego Centrum, będzie musiał, nie później niż 90 przed terminem rozpoczęcia konkursu, zamieścić w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, oraz w Biuletynie Informacji Publicznej, a także na stronie internetowej Krajowego Centrum ogłoszenie o konkursie, które zawierać winno wskazanie m.in.: limitu miejsc na aplikację w danym roku, terminu przeprowadzenia konkursu oraz wysokości opłaty konkursowej.

W § 3 - § 5 projektu szczegółowo uregulowano tryb i warunki zgłoszenia o przystąpieniu do egzaminu konkursowego, sposób powoływania i skład zespołów do przygotowania tematów pracy pisemnej, pytań na części: preselekcyjną, pisemną i ustną konkursu; tryb powoływania, skład i zasady funkcjonowania komisji do przeprowadzenia konkursu.

Kolejne przepisy rozporządzenia dotyczą przeprowadzania poszczególnych etapów konkursu.

Zakres przedmiotowy oraz forma przeprowadzania konkursu stawiają przed kandydatami zdecydowanie większe niż obowiązujące obecnie wymagania, pozwalające na w miarę wszechstronną ocenę ich wiedzy z niemal wszystkich dziedzin prawa. Zgodnie z założeniami nowego modelu naboru na w/w aplikację podstawową wiedzę teoretyczną i materialno-prawną kandydaci wynoszą ze studiów zaś miarą oceny tej wiedzy jest trudny egzamin konkursowy, obejmujący ocenę wiedzy kandydata z niemal wszystkich dziedzin prawa. Pozwala to na położenie głównego nacisku w programie aplikacji na kwestie proceduralne oraz metodykę pracy sędziego i prokuratora.

Części preselekcyjna i pisemna egzaminu konkursowego mają być przeprowadzane są z zachowaniem zasady anonimowości.

Oceny poszczególnych części konkursu oraz jego wynik końcowy są ujmowane w najbardziej obiektywnym systemie, tj. systemie punktowym.

W części pisemnej egzaminu konkursowego obok testu wiedzy ogólnoprawniczej kandydat będzie musiał także przygotować, wybranego przez kandydata z zestawu tematów wskazanego przez komisję konkursową, opracowanie dotyczące szczegółowych zagadnień z poszczególnych dziedzin prawa. Opracowanie to jest oceniane pod względem trafności przyjętej koncepcji prezentacji tematu, zwięzłości i logiczności, a także jej poprawności językowej oraz zasobu wiedzy merytorycznej kandydata w zakresie prezentowanej problematyki. Jest to nowe rozwiązanie nie przewidziane w dotychczasowych przepisach dotyczących aplikacji sądowej i prokuratorskiej, a powszechnie stosowane w modelach naboru na aplikację stosowanych w wielu krajach europejskich.

Istotnym novum, jakie przewidują przepisy projektu rozporządzenia dotyczące naboru na aplikację sądowo-prokuratorską jest wprowadzenie obowiązkowego testu psychologicznego jako formy badania predyspozycji kandydata do zajmowania stanowiska sędziego lub prokuratora, a w szczególności oceny jego zdolności analitycznych, odporności na stres, komunikatywności oraz innych możliwości intelektualnych i cech osobowości.

W myśl uregulowań zaproponowanych w § 12 projektu, komisja konkursowa będzie przedstawiała Dyrektorowi Krajowego Centrum wyniki konkursu wraz z dokumentacją oraz projektem listy kandydatów na aplikantów, tzw. listą kwalifikacyjną. Warunkiem umieszczenia na tej liście będzie pozytywny wynik

konkursu oznaczający uzyskanie przez kandydata wyznaczonej liczby punktów łącznie ze wszystkich części konkursu oraz pozytywny wynik testu psychologicznego.

Kolejność miejsca na w/w liście kwalifikacyjnej będzie wyznaczała suma punktów uzyskanych przez kandydata ze wszystkich części konkursu. W przypadku uzyskania przez kandydatów takiej samej liczby punktów o miejscu na liście decydować będzie wynik części pisemnej egzaminu.

Dyrektor Krajowego Centrum będzie ogłaszał w Biuletynie Informacji Publicznej listę osób przyjętych na aplikację.

W rozdziale trzecim przedstawiono organizację i przebieg aplikacji sądowo-prokuratorskiej.

Nowy model aplikacji sądowo-prokuratorskiej szczegółowo przedstawiony w projekcie rozporządzenia zakłada nie tylko wspólny nabór na aplikację lecz także w części wspólne jej odbywanie niezależnie od końcowej specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej.

Wspólny pierwszy rok aplikacji obejmuje te bloki przedmiotowo - tematyczne zajęć seminaryjnych i praktyk, których znajomość ma istotne znaczenie w pracy zarówno sędziego jak i prokuratora tj. przede wszystkim prawa karnego materialnego i procesowego, prawa gospodarczego, prawa międzynarodowego i wspólnotowego, ale także logiki prawniczej i wykładni prawa, etyki w/w zawodów, metodyki pracy sędziego i prokuratora. Każdy wspomniany blok przedmiotowo-tematyczny będzie kończył się sprawdzianem wiedzy uzyskanej w tym zakresie przez aplikanta, przede wszystkim zaś umiejętności jej wykorzystania w praktyce sądowej i prokuratorskiej. Oceny sprawdzianów będą ujmowane w systemie punktowym.

Aplikanci będą mogli uczestniczyć w dodatkowych zajęciach warsztatowo-laboratoryjnych z wybranego języka obcego, zwanych dalej „zajęciami językowymi”, organizowanych przez Krajowe Centrum. Zajęcia te mające na celu doskonalenie przez aplikantów znajomości obcego specjalistycznego języka prawniczego, będą odbywać się w czasie wolnym aplikantów uczestniczących, zgodnie z programem aplikacji, w obowiązkowych cyklach zajęciach seminaryjnych.

Kolejną nowością zawartą w § 18 projektu rozporządzenia, uwzględniającą zgłaszane od dawna propozycje zmian dotychczasowego modelu aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej jest wyznaczany każdemu aplikantowi pierwszego roku, przez Dyrektora Krajowego Centrum, konsultant naukowy. Konsultantem takim

będzie wykładowca Krajowego Centrum, a do jego zadań należeć będzie udzielanie aplikantowi pomocy merytorycznej w ramach jego pracy własnej oraz nadzorowanie i koordynowanie prawidłowego przebiegu aplikacji, zgodnie z jej programem.

Na czas odbywania praktyki w poszczególnych jednostkach organizacyjnych sądów, prokuratury i innych instytucji objętych programem praktyk Dyrektor Krajowego Centrum w uzgodnieniu z właściwym ze względu na miejsce odbywania praktyki prezesem sądu apelacyjnego lub prokuratorem apelacyjnym wyznaczał będzie patrona aplikanta (§ 19).

Patron zapoznaje aplikanta z czynnościami należącymi do zakresu jego obowiązków w trakcie praktyki i niezwłocznie po jej zakończeniu przedstawia konsultantowi naukowemu pisemną opinię wraz z oceną przebiegu praktyki i postępów czynionych przez aplikanta. Oceny te formułowane są w systemie punktowym.

Wspólny pierwszy rok aplikacji, zgodnie z § 20 projektu omawianego rozporządzenia, kończy kolokwium z całości materiału objętego programem aplikacji w okresie poprzedzającym to kolokwium. Warunkiem dopuszczenia aplikanta do kolokwium będzie zaliczenie sprawdzianów ze wszystkich bloków przedmiotowo-programowych objętych programem aplikacji.

Aplikanci, którzy zaliczą kolokwium będą umieszczani na liście klasyfikacyjnej w kolejności wyznaczonej sumą punktów uzyskanych z kolokwium. Miejsce na tej liście będzie decydować o możliwości wyboru przez aplikanta specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej w czasie dalszej aplikacji.

Zajęcia seminaryjne dla aplikantów drugiego i trzeciego roku, w ramach specjalizacji sędziowskiej, rozpoczynane od dnia 1 września i trwające do 31 lipca roku następnego, odbywać się będą w siedzibie Krajowego Centrum lub siedzibach jego filii w cyklach programowo-tematycznych trwających nie dłużej niż 3 tygodnie, przez pięć dni w tygodniu w wymiarze sześciu do ośmiu jednostek lekcyjnych każdego dnia, z wyłączeniem sierpnia.

W § 23 ust.1 projektu rozporządzenia wskazano przedmioty w/w zajęć seminaryjnych, ze szczegółowym określeniem liczby godzin przeznaczonych na każdy z tych przedmiotów, a w § 24 – szczegółowy wykaz praktyk jakie będą odbywać aplikanci w ramach specjalizacji sądowej wraz ze wskazaniem czasu ich trwania.

Konsekwentnie, w ramach reformy obowiązującego obecnie modelu patronatu nad aplikantami, w § 26 projektu zawarto upoważnienie dla Dyrektora Krajowego

Centrum do wyznaczania spośród sędziów zgłoszonych przez prezesa sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce odbywania praktyk aplikanta, w ramach specjalizacji sądowej lub prokuratorskiej, patrona koordynatora, który będzie służył mu pomocą merytoryczną oraz nadzorował i koordynował prawidłowy przebieg jego praktyk, zgodny z programem aplikacji. Patronem koordynatorem będzie mógł być co najmniej sędzia sądu okręgowego.

Jednocześnie, aby umożliwić Dyrektorowi Krajowego Centrum dokonanie wyboru najbardziej profesjonalnych i predestynowanych do tego patronów koordynatorów projekt rozporządzenia precyzuje dane jakie wspomniane wyżej zgłoszenie kandydata winno zawierać. Są to dane dotyczące jego: stażu pracy na poszczególnych stanowiskach, pełnionych funkcji, doświadczenia w działalności szkoleniowej, w tym w zakresie sprawowania patronatu nad aplikantami, cech i predyspozycji osobistych istotnych dla prawidłowego wykonywania obowiązków patrona koordynatora.

Z kolei na czas odbywania praktyki w poszczególnych wydziałach, działach i pozostałych jednostkach organizacyjnych sądów, prokuratur i innych instytucji ujętych w programie aplikacji Dyrektor Krajowego Centrum w uzgodnieniu z patronem koordynatorem będzie wyznaczał patrona aplikanta, spośród kandydatów zgłoszonych przez kierownika szkolenia sądu apelacyjnego właściwego ze względu na miejsce odbywania praktyki.

Oceny praktyk jakie odbywają aplikanci będą ujmowane również w systemie punktowym.

Po każdym bloku przedmiotowo-tematycznym obejmującym w/w zajęcia i praktyki, aplikant będzie musiał zaliczyć sprawdzian wiedzy z zakresu tego bloku, w tym przede wszystkim umiejętności jej praktycznego wykorzystania. Oceny tych sprawdzianów będą ujmowane w systemie punktowym.

Analogiczne rozwiązania zawierające wyszczególnienie przedmiotów zajęć seminaryjnych, ze wskazaniem liczby godzin przeznaczonych na każdy z tych przedmiotów oraz wykaz praktyk i czasu ich trwania, odnoszące się do specjalizacji prokuratorskiej zaproponowano w § 28 i § 29 projektu omawianego rozporządzenia.

W pozostałym zakresie do przebiegu aplikacji w ramach specjalizacji prokuratorskiej będą miały odpowiednio zastosowanie przedstawione wyżej uregulowania rozporządzenia w zakresie specjalizacji sądowej.

W rozdziale 4 projektu rozporządzenia uregulowano szczegółowo kwestie dotyczące egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego.

Zgodnie z § 31 ust.1 projektu, nie później niż na trzy miesiące przed terminem egzaminu sędziowskiego Minister Sprawiedliwości, na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum, będzie powoływał zespół do opracowania zadań praktycznych na część pisemną oraz kazusów na część ustną egzaminu. Szczegółowo określono także skład tego zespołu.

Przygotowanie części pisemnej egzaminu będzie polegało na opracowaniu przez wspomniany zespół, akt spraw sądowych na potrzeby tego egzaminu lub zakwalifikowaniu na te potrzeby akt spraw przekazanych na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum przez prezesów sądów apelacyjnych (§ 31 ust.2).

Aplikanci będą zdawać egzamin sędziowski lub prokuratorski przed komisjami egzaminacyjnymi powołanymi przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowego Centrum. W § 32 ust. 2 i § 39 ust.2 projektu wskazano szczegółowo skład tej komisji.

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu aplikanta, który odbył aplikację zgodnie z jej programem będzie uzyskanie przez Dyrektora Krajowego Centrum pozytywnej opinii o aplikancie wystawionej przez patrona koordynatora oraz zaliczenie sprawdzianów ze wszystkich bloków przedmiotowo-tematycznych objętych programem aplikacji.

W § 35, § 36, § 37 oraz § 40 projektu rozporządzenia szczegółowo określono zakres i formę przeprowadzania części pisemnej i ustnej obu egzaminów. Zdecydowany priorytet przyznano ocenie praktycznego przygotowania aplikanta do wykonywania zawodu sędziego lub prokuratora.

Oceny zarówno każdego zadania części pisemnej jak i rozwiązania kazusów oraz odpowiedzi na pytania w części ustnej egzaminu dokonywane będą w systemie punktowym. Wskazano także skalę tej punktacji oraz liczby punktów jakie muszą aplikanci uzyskać, aby mogli być dopuszczeni do kolejnych części egzaminu.

Określono też łączną liczbę punktów jaką musi uzyskać aplikant z obu części egzaminu jako warunek zdania tego egzaminu.

Ocena skutków regulacji

Regulacja nie wpłynie na budżet Państwa.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje też dodatkowych skutków finansowych.

Rozporządzenie nie wpłynie również na rynek pracy, konkurencyjność zewnętrzną i wewnętrzną gospodarki, a także na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
z dnia

w sprawie stypendiów dla aplikantów Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury

Na podstawie art. 10r pkt 4 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410 i Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość stypendium, warunki i tryb wypłacania, a także zwrotu stypendium otrzymywanego przez aplikantów Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, zwanego dalej „Krajowym Centrum”.

§ 2. Stypendium aplikanta wynosi 2100 zł miesięcznie.

§ 3. Stypendium za miesiąc, w którym aplikant kończy aplikację, przysługuje w pełnej wysokości.

§ 4. Krajowe Centrum wypłaca aplikantowi stypendium co miesiąc, w terminie do dziesiątego dnia miesiąca kalendarzowego za dany miesiąc.

§ 5. W razie zmiany miejsca pracy przez egzaminowanego aplikanta w okresie, o którym mowa w art. 10l ust.4 pkt 4 ustawy o Krajowym Centrum, prezes sądu apelacyjnego lub prokurator apelacyjny właściwy ze względu na sąd lub prokuraturę, w której aplikant egzaminowany jest zatrudniony przedstawia informację o tym Dyrektorowi Krajowego Centrum.

§ 6. Należność objętą decyzją Dyrektora Krajowego Centrum o zwrocie stypendium aplikant lub aplikant egzaminowany zwraca Krajowemu Centrum.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Radykalna zmiana dotychczas obowiązującego modelu szkolenia wstępnego sędziów i prokuratorów i przejęcie zadań w tym zakresie przez Krajowe Centrum Szkolenia Kadr Sądów i Prokuratury wymaga uregulowania również statusu finansowego aplikanta. Aplikanci nie będą jak to ma miejsce w chwili obecnej zatrudniani w sądach, czy prokuraturach (likwiduje się jednocześnie dotychczasowy archaiczny system aplikacji pozaetatowej) lecz będą mieli status słuchaczy Krajowego Centrum, tak jak ma to miejsce w innych szkołach sędziowsko-prokuratorских funkcjonujących w Europie np. we Francji, czy Hiszpanii. Stąd, wprowadzona znowelizowana ustawa o Krajowym Centrum możliwość przyznawania aplikantom stypendium na czas odbywania aplikacji z jednoczesnym obowiązkiem jego zwrotu w całości lub części w przypadkach wskazanych w ustawie.

Rozporządzenie szczegółowo reguluje i ujednolica kwestie zasad przyznawania stypendiów aplikantom Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów i Prokuratur.

Rozporządzenie określa wysokość stypendium, (proponowane 2100 zł miesięcznie), szczegółowe zasady i tryb ustalania, wypłacania oraz jego zwrotu. W projekcie wskazano również sytuacje, w których stypendium nie jest wypłacane aplikantowi np. za dwie nieusprawiedliwione nieobecności na zajęciach seminaryjnych lub praktykach, wraz ze wskazaniem zasad proporcjonalnego jego obniżenia w tych sytuacjach.

Rozporządzenie reguluje także komu aplikant lub osoba, która pobierała stypendium (aplikant egzaminowany) zwraca należność objętą decyzją Dyrektora Krajowego Centrum o zwrocie stypendium .

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia

w sprawie wysokości wynagrodzenia członków zespołów i komisji za przeprowadzenie egzaminu konkursowego dla kandydatów na aplikantów sądowo-prokuratorskich oraz przeprowadzenie kolokwium oraz egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego dla aplikantów sądowych i prokuratorskich w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury

Na podstawie art. 10r pkt 5 i 6 ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury (Dz. U. Nr 169, poz. 1410, Nr 264, poz. 2204 oraz z 2006 r. Nr ..., poz. ...) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za przeprowadzenie części pisemnej egzaminu konkursowego zwanego dalej „konkursem” dla kandydatów na aplikantów sądowo-prokuratorskich (Krajowego Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury) przewodniczący oraz członkowie komisji konkursowej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 2. Za przeprowadzenie części ustnej konkursu przewodniczący oraz członkowie komisji konkursowej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 3. Członkowie zespołu konkursowego, przygotowującego tematy pracy pisemnej oraz pytania na część: preselekcyjną, pisemną i ustną konkursu otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 4. Za przeprowadzenie części pisemnej kolokwium dla aplikantów sądowo-prokuratorskich przewodniczący oraz członkowie komisji do przeprowadzenia kolokwium otrzymują wynagrodzenie w wysokości 30% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 5. Za przeprowadzenie części ustnej kolokwium dla aplikantów sądowo-prokuratorskich przewodniczący oraz członkowie komisji do przeprowadzenia kolokwium otrzymują wynagrodzenie w wysokości 30% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 6. Za przeprowadzenie części pisemnej egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego przewodniczący oraz członkowie komisji egzaminacyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50 % miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 7. Za przeprowadzenie części ustnej egzaminu sędziowskiego lub prokuratorskiego przewodniczący oraz członkowie komisji egzaminacyjnej otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 8. Członkowie zespołów egzaminacyjnych, opracowujących zadania praktyczne na część pisemną oraz kazusy na część ustną egzaminów: sędziowskiego i prokuratorskiego otrzymują wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia szczegółowo reguluje i ujednolica zasady wynagradzania przewodniczącego i członków zespołu konkursowego przygotowującego tematy pracy pisemnej oraz pytania na części: preselekcyjną, pisemną i ustną egzaminu konkursowego dla kandydatów na aplikantów sądowo-prokuratorskich, a także przewodniczącego i członków zespołów egzaminacyjnych, opracowujących zadania praktyczne na część pisemną oraz kazusów na część ustną egzaminów: sędziowskiego i prokuratorskiego. W myśl uregulowań tego aktu prawnego będą oni otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej.

Wynagrodzenie w takiej samej wysokości będą także otrzymywać przewodniczący i członkowie komisji konkursowej przeprowadzającej zarówno część pisemną jak i część ustną egzaminu konkursowego dla kandydatów na w/w aplikantów.

Za przeprowadzenie części pisemnej kolokwium dla aplikantów sądowo-prokuratorskich przewodniczący i członkowie komisji do przeprowadzenia tego kolokwium będą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 30% procent miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej. Analogiczne wynagrodzenie projekt przewiduje za przeprowadzenie części ustnej wspomnianego kolokwium.

Przewodniczący i członkowie komisji egzaminacyjnych przeprowadzających egzaminy: sędziowski lub prokuratorski będą otrzymywać wynagrodzenie w wysokości 50% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu okręgowego w stawce pierwszej awansowej, zarówno za przeprowadzenie części pisemnej jak i ustnej tego egzaminu.

Powyższe zróżnicowanie wysokości wynagrodzenia dla przewodniczących i członków wymienionych wyżej zespołów i komisji jest uwarunkowane zakresem i stopniem trudności ich zadań, określonych w projekcie nowelizacji ustawy z dnia 1 lipca 2005r. o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury(Dz. U. Nr 169, poz. 1410, z późn. zm.) oraz projekcie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie aplikacji sądowo-prokuratorskiej, wydanego na podstawie delegacji zawartej w art. 10 r pkt 1-3 projektu w/w ustawy.